

Inhoudsopgave besluit en toelichtingen

Legger rijkswaterstaatswerken, inclusief onderdeel Vegetatielegger
Actualisatie 2020

1. Bekendmaking en vaststelling
2. Besluit wijzigingen Legger rijkswaterstaatswerken
3. Begrippenlijst
4. Toelichting Legger rijkswaterstaatswerken 2020
5. Toelichting onderdeel Vegetatielegger 2020
6. Nota van Antwoord
7. Colofon

1

Bekendmaking

De Legger rijkswaterstaatswerken Waterwet is vastgesteld

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft de Legger rijkswaterstaatswerken -inclusief het gewijzigde onderdeel Vegetatielegger- vastgesteld. Het gaat om een wijziging van de Legger uit 2014. Rijkswaterstaatswerken zijn van groot belang voor de veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid in Nederland. De waterstaatswerken, zoals dijken, sluizen en vaarwegen, moeten voldoen aan normen, die we vastleggen in zogenaamde Leggers. Hiermee zorgt Rijkswaterstaat voor een goede werking van de waterstaatswerken en efficiënt onderhoud.

Achtergrond

De Waterwet regelt de leggerplicht voor alle waterstaatswerken. In 2009 zijn de Leggers van de primaire waterkeringen, bedoeld voor het keren van buitenwater, vastgesteld. In 2014 is de Legger rijkswaterstaatswerken geactualiseerd en uitgebreid met een nieuw onderdeel: de Vegetatielegger. De Vegetatielegger is nu geactualiseerd en de Legger rijkswaterstaatswerken is hierop aangepast.

De Legger rijkswaterstaatswerken bestaat uit geografische data en een toelichting hierop. De Vegetatielegger, onderdeel van de Legger rijkswaterstaatswerken, bestaat uit overzichtskaarten en regels. Deze samen geven aan wat de norm is voor vegetatie in het rivierbed, ten behoeve van de hoogwaterveiligheid en de waterkwaliteit. De Vegetatielegger is van toepassing op de uiterwaarden van de Maas, de Rijntakken en een deel van de Rijn-Maasmonding.

Wijzigingen ten opzichte van de ontwerp Legger rijkswaterstaatswerken met als onderdeel Vegetatielegger

De ontwerp-Vegetatielegger 2020 heeft ter inzage gelegen van 14 januari tot en met 24 februari 2020. Naar aanleiding van onder meer de 10 binnengekomen zienswijzen is een aantal wijzigingen aangebracht. De Legger is online beschikbaar via www.rijkswaterstaat.nl/leggers, onder Vegetatielegger. U kunt een complete beschrijving en motivering van de wijzigingen terugvinden in het besluit en de nota van antwoord.

Vervolgproces

Per 1 juli 2014 is de Algemene wet bestuursrecht (negatieve lijst) gewijzigd waardoor er niet langer beroep ingesteld kan worden tegen de vaststelling van een Legger, tenzij de ligging van een waterbergingsgebied of beschermingszone wordt vastgesteld of gewijzigd.

Door de overdracht van gebieden, ruimtelijke ingrepen en natuurlijke processen kunnen waterstaatswerken veranderen. Daarom wordt de Legger rijkswaterstaatswerken periodiek geactualiseerd. De frequentie en de omvang van deze actualisaties is afhankelijk van verschillende factoren. Het onderdeel Vegetatielegger kan ook afzonderlijk geactualiseerd worden. Als hiervan in de toekomst sprake is, zal dit worden bekend gemaakt in de Staatscourant en via de website van Rijkswaterstaat.

Waar vindt u meer informatie?

Uitgebreide informatie over de Leggers is beschikbaar op www.rijkswaterstaat.nl/leggers.

Contact

Heeft u na het bezoeken van de websites nog vragen over de Legger rijkswaterstaatswerken/Vegetatielegger? Dan kunt u bellen met Rijkswaterstaat: 0800 8002 (gratis).

2 BESLUIT

Datum: 19 mei 2020

Onderwerp: Besluit wijziging Legger rijkswaterstaatswerken en onderdeel Vegetatielegger Waterwet

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat besluit, op grond van artikel 5.1 van de Waterwet om de Legger rijkswaterstaatswerken van 16 oktober 2014, met als onderdeel de Vegetatielegger, te wijzigen zoals aangegeven in bijlage 1 en 2 van dit besluit.

Vastgesteld op 19 mei 2020

Procedure

Dit besluit is tot stand gebracht met toepassing van procedureregels uit de Algemene wet bestuursrecht. Bij de voorbereiding is toepassing gegeven aan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het ontwerp-besluit heeft van 14 januari tot en met 24 februari 2020 ter inzage gelegen. Op basis van artikel 3:15, tweede lid Awb is een ieder in de gelegenheid gesteld om gedurende de termijn van de ter inzage legging zienswijzen op het ontwerp-besluit naar voren te brengen. Mede op basis van de ingediende zienswijzen is dit besluit vastgesteld waarmee de Legger rijkswaterstaatswerken definitief gewijzigd is.

Zienswijzen

Er zijn 10 zienswijzen binnengekomen, waarvan 1 van de overheid (provincie), 7 van maatschappelijke organisaties (natuur, milieu, landbouw) en 2 van particulieren en bedrijven. In de bijgevoegde Nota van Antwoord zijn de reacties op de zienswijzen en de wijzigingen in de Legger gespecificeerd. Er zijn geen zienswijzen ingediend over de ontwerp Legger rijkswaterstaatswerken. De ingediende zienswijzen hadden betrekking op de ontwerp-Vegetatielegger 2020.

De volgende inhoudelijke wijzigingen zijn te herleiden tot gegronde verklaarde zienswijzen:

- Kaartcorrecties en mengklassen:

Op de volgende locaties zijn correcties aangebracht op basis van zienswijzen over ontbrekende begroeiing of mengklassen:

- Nederrijn-Lek, km 917 r.o., Elster Buitenwaarden
  - Maas, km 219 l.o., Empelsche waard
  - Maas, km 207 l.o., De Lithse Ham
  - Bovenrijn-Waal, km 953-956 l.o. Sleeuwijkerwaard/Groesplaat
  - Bovenrijn-Waal, km 961 l.o., Struikwaard/Clopperwaard
  - Bovenrijn-Waal, km 914 r.o., Kleine Willemspolder
  - Bovenrijn-Waal, km 938 l.o., Gameren
  - Bovenrijn-Waal, km 930 l.o., Hurwenen
  - Bovenrijn-Waal, km 870 l.o., Millingerwaard
- In de toelichting op de Vegetatielegger is aangepast dat de Vegetatielegger 2014 was gebaseerd op de begroeiing in de uiterwaarden in 2011 en 2012.
  - Een fout in de uitleg over dynamisch beheer en de toekenning van mengklassen is gecorrigeerd.

Ambtshalve aanpassingen

De volgende inhoudelijke wijzigingen van de Vegetatielegger zijn niet te herleiden tot zienswijzen en worden als ambtshalve aanpassingen vermeld:

1. De Legger rijkswaterstaatswerken is zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met de geactualiseerde Vegetatielegger 2020. Bij deze actualisatie zijn alleen die onderdelen van de Legger rijkswaterstaatswerken aangepast die door de actualisatie van de Vegetatielegger worden beïnvloed. Dit betreft de onderdelen: grens waterstaatkundig beheer, water en oevers;
2. De vegetatie weergegeven in het projectplan Waterwet Millingerwaard sloot niet goed aan op de vegetatie van de naastgelegen Bisonbaai zoals opgenomen in de Vegetatielegger 2014. Dit is aangepast aan de hand van het bestaande vegetatiebeeld (luchtfoto 2018);
3. Een aantal vegetatievlakken binnen de Millingerwaard waren niet conform de beheerkaart van het projectplan Waterwet in de ontwerp-Vegetatielegger opgenomen. Deze vlakken zijn alsnog toegevoegd;
4. Het Bosje Heijen in de Heerenwaard (gemeente Genneep) was in de ontwerp Legger opgenomen als gras en akker (met solitaire bomen) en is nu opgenomen als bos.
5. De vegetatie bovenop de dam in Buitenpolder Heerewaarden is aangepast van 'verhard oppervlak' naar 'gras en akker' en 'riet en ruigte';
6. Steenfabrieksterrein Bato's Erf (uiterwaard de Kop) is aangepast van 'verhard oppervlak' naar de huidige situatie;
7. Vegetatie in de Romeinse Baan (Wijk bij Duurstede, uiterwaard Bosscherwaarden) is aangepast aan de hand van het bestaande vegetatiebeeld (luchtfoto 2018);
8. Beuningse Waard betreft een watervergunning en geen projectplan Waterwet. De Vegetatielegger 2014 blijft op deze locatie dan ook onveranderd van kracht.
9. IJsseluiterwaarden Olst (Welsumer- en Fortmonderwaarden) betreft een watervergunning en geen projectplan Waterwet. De Vegetatielegger 2014 blijft op deze locatie dan ook onveranderd van kracht;
10. Een tweetal percelen in de Onderdijkse waard waren in de ontwerp Legger grotendeels als 'gras en akker' opgenomen. Deze zijn aangepast aan de hand van het bestaande vegetatiebeeld (luchtfoto 2018);
11. Een aantal bosschages bij Meinerswijk waren in het Projectplan Waterwet weergegeven als 'bos', maar het gaat om een rij solitaire bomen. De bosschages zijn nu opgenomen als 'gras en akker'.

Inhoud besluit

Artikel 1

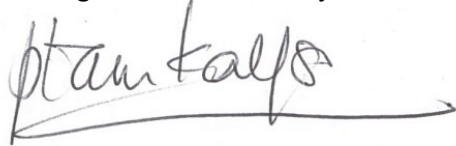
De Legger zoals bedoeld in art 5.1 van de Waterwet is gewijzigd op de in bijlagen 1 en 2 bij dit besluit opgenomen onderdelen.

Artikel 2

1. Voor zover voor een op het tijdstip onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit bestaand werk als gevolg van de vaststelling van een beschermingszone een watervergunning als bedoeld in artikel 6.14, eerste lid, van het Waterbesluit vereist zou worden, blijft ten aanzien van dat werk de watervergunningplicht buiten toepassing.
2. Het eerste lid is van toepassing totdat een wijziging van dat werk plaatsvindt die op zichzelf beschouwd grond vormt voor een watervergunningplicht.
3. In het geval, bedoeld in het tweede lid, geldt de watervergunningplicht voor het gehele samenstel van werken.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,

hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'P.T.A.M. Kalfs', with a long horizontal flourish extending to the right.

Mevrouw P.T.A.M. Kalfs

BIJLAGE 1 bij het besluit wijziging Legger rijkswaterstaatswerken Waterwet

Percelenlijst wijzigingen Legger rijkswaterstaatswerken 2020

BIJLAGE 2 bij het besluit wijziging Legger rijkswaterstaatswerken, onderdeel Vegetatielegger Waterwet

Percelenlijst wijzigingen Vegetatielegger 2020

Begrippenlijst Legger rijkswaterstaatswerken en onderdeel Vegetatielegger Waterwet

Begrenzing Rijkswaerweg: Grens als bedoeld in artikel 2.1.2 van het besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

Beheergrens: De grens waarbinnen de overheidszorg van toepassing is met betrekking tot één of meer afzonderlijke watersystemen of onderdelen daarvan, gericht op de in [artikel 2.1](#) Waterwet genoemde doelstellingen.

Beschermingszone: Aan een waterstaatswerk grenzende zone, waarin ter bescherming van dat werk voorschriften en beperkingen kunnen gelden.

Genormeerde bodem: Onder de waterspiegel gelegen grondvlak van een rivier, kanaal, meer, haven etc. met een genormeerde hoogteligging.

Grens waterstaatkundig beheer: Grens die is gepubliceerd in de kaarten waterstaatkundig beheer onder de Waterregeling.

Mengklassen: Voor natuurgebieden zijn naast de vier homogene vegetatieklassen ook drie zogenaamde mengklassen gedefinieerd. Ze zijn opgebouwd in percentages gladde begroeiing (gras en akker) en ruwe begroeiing (dit is begroeiing met een opstuwende werking bij hoog water, zoals bos en struweel). Mengklassen geven flexibiliteit voor het onderhoud van natuurgebieden. Binnen een gebied met een mengklasse is de totale hoeveelheid ruwe vegetatie aan een maximum gebonden.

Oppervlaktewaterlichaam: Samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens de Waterwet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna.

Primaire waterkering: Waterkering die bescherming biedt tegen overstroming doordat deze behoort tot een dijkkring ofwel vóór een dijkkring is gelegen.

Regionale kering: Andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk zoals genoemd in bijlage III, sub 2 van het Waterbesluit.

Regionale wateren: Watersystemen of onderdelen daarvan die niet in beheer zijn bij het Rijk.

Rijkswateren: Watersystemen of onderdelen daarvan die in beheer zijn bij het Rijk.

Rijkswaterstaat: De uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, die in opdracht van de minister en de staatssecretaris het nationale netwerk van wegen en vaarwegen beheert en ontwikkelt.

Rijkswaterstaatswerken: Oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken in beheer bij het Rijk.

Stroomgeleidingsobjecten: Strekdammen, leidammen en leikades die als doel hebben om de positie van de hoofdstroom vast te leggen.

Successie: Opeenvolgende verandering van de soortensamenstelling van vegetatie.

Vegetatieklassen: De indeling van vegetatietypen in klassen met een vergelijkbare ruwheid.

In de Vegetatielegger worden vier homogene klassen met oplopende ruwheid onderscheiden: *gras en akker*, *riet en ruigte*, *bos* en *struweel*. Daarnaast kent de Vegetatielegger 3 mengklassen *90/10*, *70/30* en *50/50*.

Vegetatieruwheid: De mate waarin vegetatie de stroomsnelheid van water beperkt.

Waterkwaliteit: De deugdelijkheid van het oppervlakte- en grondwater.

Waterreguleringswerk: Een kunstwerk dat waterregulering als hoofdfunctie heeft, niet zijnde een sluis, stuw of gemaal of een constructie ten behoeve van het inlaten, uitlaten of overlaten van water, niet zijnde een gemaal of spuisluis, zoals een inlaatsluis, overlaat of inundatiesluis.

Watersysteem: Samenhangend geheel van één of meer oppervlakte- en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken.

Watervergunning: Een watervergunning is een vergunning die Rijkswaterstaat afgeeft aan derden. Hierin geeft Rijkswaterstaat toestemming voor handelingen op of nabij een waterstaatswerk. Artikel 6.5 van de Waterwet en art. 6.12 Waterbesluit bepalen in welke gevallen een watervergunning nodig is.

Toelichting op de Legger rijkswaterstaatswerken Waterwet– actualisatie 2020

---

1. Inleiding

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft de Legger rijkswaterstaatswerken 2020 en de Vegetatielegger 2020 gewijzigd vastgesteld. Aanleiding is dat er een actualisatie van de Vegetatielegger 2014 heeft plaatsgevonden, deze wijzigingen zijn tevens doorgevoerd in de Legger rijkswaterstaatswerken. Omdat de Vegetatielegger in veel opzichten verschilt van de Legger rijkswaterstaatswerken kent dit besluit twee toelichtingen: de toelichting op de Legger en de toelichting op het onderdeel Vegetatielegger. Dit is de toelichting op het onderdeel Legger rijkswaterstaatswerken.

2. Grondslag en reikwijdte van de Legger

Ingevolge artikel 5.1, eerste lid van de Waterwet draagt de beheerder zorg voor de vaststelling van een legger. In een legger worden de ligging, vorm, afmeting en constructie waaraan waterstaatswerken moeten voldoen, omschreven.

De Legger rijkswaterstaatswerken Waterwet (verder: Legger rijkswaterstaatswerken) biedt inzicht in de fysieke dimensies van waterstaatswerken in waterstaatkundig beheer bij het Rijk en in de vanuit hoogwaterafvoer en waterkwaliteit toelaatbare vegetatietoestand in het winterbed van de rivieren in waterstaatkundig beheer bij het Rijk. Het Rijk stelt de legger op voor zijn volledige beheergebied. Dit betekent dat de legger is opgesteld voor de oppervlaktewaterlichamen en andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk, genoemd in respectievelijk bijlage II sub 1 en 2 en bijlage III sub 2 van het Waterbesluit. De aard en begrenzing van het waterstaatkundig beheer door het Rijk is vastgelegd in bijlage II, III en IV van de Waterregeling.

De primaire waterkeringen in beheer bij het Rijk zijn, inclusief de daarbij behorende beschermingszones, opgenomen in de reeds eerder vastgestelde Leggers van de primaire rijkswaterkeringen en niet in deze Legger rijkswaterstaatswerken. Uitzondering hierop is de Westelijke kanaaldijk langs het Afwateringskanaal 's-Hertogenbosch Drongelen, een primaire kering in beheer bij het Rijk die in bijlage III sub 1 van het Waterbesluit staat en die wel in deze legger is opgenomen.

De Waterwet draagt de beheerder op de nodige maatregelen te nemen voor het veilig en doelmatig gebruik van de in beheer bij het Rijk zijnde waterstaatswerken. De Legger is het instrument om in kaart te brengen voor welke waterstaatswerken het Rijk een zorgplicht heeft ten aanzien van beheer en onderhoud. De beheertaak en de wijze van beheer van het Rijk is uitgewerkt in het Beheer- en ontwikkelplan voor de rijkswateren (BPRW).

3. Inhoud van de Legger rijkswaterstaatswerken

De Legger rijkswaterstaatswerken is aangevuld en aangepast voor de waterstaatswerken zoals genoemd in bijlage 1 behorende bij het besluit tot vaststelling van de Legger rijkswaterstaatswerken. Het gaat om onderdeel 2: de overzichtskaarten en bovenaanzichten, deze zijn in de genoemde bijlage nader uitgewerkt.

4. Werking van de Legger

Voor de andere dan primaire keringen in beheer bij het Rijk is in de Legger uit 2012 een beschermingszone opgenomen, conform artikel 6.5 Waterwet en 6.14 van het Waterbesluit. Voor de kering en de beschermingszone geldt een verbod om zonder vergunning anders dan in overeenstemming met de functie van de kering, werkzaamheden te verrichten en werken te maken of te behouden. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om de volgende werkzaamheden:

- het beschadigen van de grasmat, het verplaatsen of verwijderen van bestaande beplanting, het buiten de daarvoor bestemde verhardingen rijden met voertuigen, het spitten, graven of op enigerlei andere wijze verrichten van grondroeringen.
- het bouwen, (ver)plaatsen of verwijderen van palen, afrasteringen of schuttingen, het (ver)plaatsen of verwijderen van kabels en leidingen, het beschadigen, vernietigen, verplaatsen of wegnemen van beplanting of andere verdedigingsmaterialen, het graven van sloten en het verrichten van andere (ont)gravingen; het afzanden van grond en het egaliseren of afvoeren van grond.

Deze en andere werkzaamheden en ingrepen in, op of bij de kering en de beschermingszone zijn alleen mogelijk als de beheerder daarvoor vergunning verleent.

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) worden met gebruikmaking van de Legger rijkswaterstaatswerken vrijwaringszones rond vaarwegen aangewezen. In de Legger rijkswaterstaatswerken is daarom de begrenzingslijn van de Rijkvaarwegen opgenomen. De grondslag van deze lijn volgt uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

5. Wijzigingen

De Legger rijkswaterstaatswerken is zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met de geactualiseerde Vegetatielegger 2020. Bij deze actualisatie zijn alleen die onderdelen van de Legger rijkswaterstaatswerken aangepast die door de actualisatie van de Vegetatielegger worden beïnvloed. Dit betreft de onderdelen: grens waterstaatkundig beheer, water en oevers.

Toelichting op het onderdeel Vegetatielegger Legger rijkswaterstaatswerken Waterwet – actualisatie 2020

---

1. Inleiding

Dit is de toelichting op het onderdeel Vegetatielegger van de Legger rijkswaterstaatswerken. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft de Legger rijkswaterstaatswerken 2020 en de Vegetatielegger 2020 gewijzigd vastgesteld. De actualisatie van de Vegetatielegger uit 2014 geeft mede aanleiding tot aanpassing van de Legger rijkswaterstaatswerken. Na 2014 is een aantal (rivierverruimende) projecten in het riviereengebied uitgevoerd, zoals Ruimte voor de Rivier, Maaswerken, Stroomlijn, KRW en NURG met als gevolg dat door bijvoorbeeld dijkeruglegging of de aanleg van nevengeulen zowel de ligging, vorm en afmeting van het rivierbed, alsook de locatie en soorten vegetatie in het rivierbed zijn gewijzigd. De aangepaste Legger rijkswaterstaatswerken maakt daarom onderdeel uit van het besluit. Omdat de Vegetatielegger in veel opzichten verschilt van de Legger rijkswaterstaatswerken kent dit besluit twee toelichtingen: de toelichting op de aangepaste Legger rijkswaterstaatswerken en de toelichting op het onderdeel Vegetatielegger.

Artikel 5.1, eerste lid van de Waterwet bepaalt dat de beheerder zorgdraagt voor de vaststelling van de Legger. In de Legger worden de ligging, vorm, afmeting en constructie waaraan waterstaatswerken moeten voldoen, omschreven. Ook de vegetatie in het rivierbed is hier onderdeel van. De daarin aanwezige vegetatie vormt als het ware de natuurlijke “bak” waarin het water stroomt. Vegetatie in het rivierbed remt de waterafvoer, waardoor de waterstand stijgt.

In de Vegetatielegger is de norm voor de vegetatie in het rivierbed vastgelegd. De norm is vastgelegd ten behoeve van de hoogwaterveiligheid en de waterkwaliteit. De Vegetatielegger bestaat uit een vegetatiekaart met regels. De vegetatie is in vier vegetatieklassen op kaart weergegeven. Deze vegetatieklassen worden van elkaar onderscheiden door de mate van ruwheid. Van glad naar ruw gaat het om de volgende vegetatieklassen: *gras en akker*, *riet en ruigte*, *bos* en *struweel*. Daarnaast zijn 3 mengklassen gedefinieerd: *90/10*, *70/30* en *50/50*. Deze mengklassen zijn bedoeld om dynamisch beheer van (natuur)terreinen mogelijk te maken. De regels bij de kaart geven aan welke afwijkingsmarge ten opzichte van de kaart is toegestaan.

2. Doel en reikwijdte van de Vegetatielegger

Doel

Het doel van de Vegetatielegger is om de norm voor vegetatie in het rivierbed vast te leggen ten behoeve van de hoogwaterveiligheid en de waterkwaliteit. Door het uitvoeren van vegetatieonderhoud op basis van de Vegetatielegger wordt bijvoorbeeld voorkomen dat het doorgroeien en uitbreiden van vegetatie in het rivierbed bij hoogwater leidt tot onverantwoord hoge waterstanden, of dat vegetatie wordt verwijderd die een bijdrage levert aan de waterkwaliteit.

Reikwijdte

De Vegetatielegger is vastgesteld voor alle rivieren in beheer bij het Rijk waar de vegetatie van invloed is op de rivierwaterstand. Dit zijn de uiterwaarden en weerden van de Maas (met uitzondering van de zuidelijke Afgedamde Maas), de Bovenrijn, de Waal, de Boven-Merwede, de Nieuwe Merwede, het Pannerdensch Kanaal, de Nederrijn, de Lek, de IJssel, het Zwarte Water en een

deel van de Biesbosch. De Grensmaas is in deze actualisatie niet meegenomen en zal in een van de volgende actualisaties worden opgenomen in de Vegetatielegger.

De sinds de eerdere vaststelling van de Vegetatielegger in 2014 uitgevoerde rivierverruimende projecten leveren bij hoogwater een bijdrage aan de veilige afvoer van water. De begrenzing van de Vegetatielegger is hierop aangepast. Onder meer de ontpolderde Noordwaard en het nieuw aangelegde Reevediep zijn toegevoegd aan de Vegetatielegger 2020.

Er is geen Vegetatielegger voor het gebied ten westen van (globaal) de lijn Krimpen a/d Lek - Made. Daar heeft toename van de ruwheid van de vegetatie beperkte invloed op de waterstand. De waterstand wordt hier met name bepaald door de getijdebeweging op zee. Ook uitgezonderd zijn de vrijstellingsgebieden voor de vergunningplicht op grond van de Waterwet. Verruwing door vegetatie is in deze gebieden niet relevant voor de waterstand.

In deze Vegetatielegger zijn alle uitgevoerde (rivierverruimende) projecten met een vegetatiecomponent door of vanwege de rivierbeheerder opgenomen. Daarnaast zijn de mengklassen aangepast naar homogene vegetatieklassen in geval er geen sprake is van dynamisch beheerde (natuur)terreinen. Tot slot zijn er minimale onnauwkeurigheden uit de Legger 2014 gecorrigeerd.

3. Aard van het leggerbesluit en rechtsgevolgen

Rijkswaterstaat is als uitvoerend waterbeheerder verantwoordelijk voor de goede staat van de grote rivieren en voert in dat kader vegetatieonderhoud uit. Wanneer de vegetatie in het veld afwijkt van de norm wordt deze in overeenstemming gebracht. De normen uit de Vegetatielegger richten zich primair tot de waterbeheerder: Rijkswaterstaat.

4. Vegetatieklassen

Vegetatie in het rivierbed bestaat uit verschillende typen begroeiing. Op basis van onderzoek in laboratoria en in het veld is in 2014 voor alle typen de vegetatieruwheid bepaald. Begroeiing met vergelijkbare ruwheid is in eenzelfde vegetatieklasse ondergebracht. Bij de indeling in de vegetatieklassen is rekening gehouden met de herkenbaarheid in het veld en vanaf luchtfoto's. Op basis van ruwheid en herkenbaarheid zijn vier homogene klassen onderscheiden. Van de homogene vegetatieklassen is *gras en akker* de gladste, gevolgd door *riet en ruigte* en daarna *bos*. *Struweel* is de ruwste vegetatieklasse. Dit is ongewijzigd gebleven in de Vegetatielegger 2020.

Homogene vegetatieklassen

Gras en akker

De klasse *gras en akker* bestaat uit onbegroeide terreinen, open kruidenvegetaties, dichte grasvegetaties en ruigtekruiden die in de winter bovengronds afsterven of platliggen. Het meest onderscheidende kenmerk van deze klasse is de afwezigheid van vegetatie of, indien wel aanwezig, een open vegetatie met een gemiddelde hoogte van minder dan circa 50 cm in de winter. In beperkte mate kan riet en/of ruigte en in zeer geringe mate bomen of struiken aanwezig zijn, in kleine eenheden van maximaal enkele vierkante meter. Door extensivering van het beheer kan dit type overgaan in de klasse *riet en ruigte* met een gemiddelde vegetatiehoogte van meer dan circa 50 cm.

Riet en ruigte

De klasse *riet en ruigte* bestaat uit moerasvegetaties en natte tot droge ruigten, die in de winter bovengronds niet afsterven of platliggen. Het meest onderscheidende kenmerk is de dominantie van kruiden met een hoogte van 1 tot 2 meter, waardoor deze klasse beduidend hoger is dan de klasse *gras en akker*. De moeras- en ruigtevegetaties worden veelal gedomineerd door een beperkt aantal soorten. De variabiliteit aan soorten is binnen de klasse echter groot als gevolg van variatie in voedselrijkdom en vochtigheid van de bodem. Er kunnen in beperkte mate bomen of struiken aanwezig zijn, in eenheden van maximaal enkele vierkante meter. Door extensivering van het beheer kan dit type overgaan in de klasse *struweel*.

Struweel

De klasse *struweel* bestaat uit vegetaties die gedomineerd worden door struiken. De hoogte varieert van circa 2 tot 5 meter. Het meest onderscheidende kenmerk is naast vegetatiehoogte een dichte structuur van takken en stammen over de gehele hoogte. De struwelen worden gedomineerd door een beperkt aantal soorten. Er kan een ondergroei van ruigte aanwezig zijn. Deze klasse kan op den duur overgaan in de klasse *bos*, indien jonge boomvormende soorten voorkomen (bijvoorbeeld bij zachthoutoobos) of bomen zich tijdens de successie vestigen.

Bos

De klasse *bos* bestaat uit vegetaties die gedomineerd worden door opgaande bomen. De hoogte varieert van circa 5 meter tot meer dan 15 meter. Belangrijkste onderscheidende kenmerk van deze klasse ten opzichte van de klasse *struweel*, is beperkte aanwezigheid van takken en stammen in de onderste meters. De boomlaag wordt veelal gedomineerd door een beperkt aantal soorten. Met name bij natuurlijk bos kan een ondergroei van ruigte en struweel aanwezig zijn. Boomgaarden en bomenlanen met aaneengesloten kruinen staan als *bos* op de Legger.

Mengklassen

Mengklassen geven flexibiliteit voor het onderhoud van dynamische beheerde natuurgebieden. Binnen een afgebakend gebied wordt alleen getoetst op het aantal hectare ruwe en gladde vegetatie en niet op de precieze locatie ervan. Een mengklasse wordt toegekend op basis van het aantal hectare vegetatie in de homogene klassen.

De mengklassen zijn bedoeld voor terreinen met een natuurdoelstelling die dynamisch, veelal met begrazing, worden beheerd. Er zijn drie mengklassen in de Vegetatielegger opgenomen *90/10*, *70/30* en *50/50* (zie par. 6 voor de verdeling van de mengklassen).

Heggen en solitaire bomen

Ook voor *heggen* zijn de uitgangspunten van 2014 hetzelfde gebleven. Heggen kunnen bij hoogwater door hun ligging en dichte vorm een hoge mate van opstuwing veroorzaken en zijn daarom als aparte categorie opgenomen. Heggen kunnen afhankelijk van hun breedte op de Vegetatielegger zichtbaar zijn als heg (smaller dan 5 meter), of als bos of struweel (breder dan 5 meter). *Solitaire bomen* hebben geringe invloed op de waterafvoer en zijn daarom alleen ter oriëntatie opgenomen in de Vegetatielegger 2020. Ten opzichte van de Vegetatielegger 2014 zijn op de kaart geen solitaire bomen toegevoegd. Solitaire bomen mogen bestaan en ontstaan, tenzij er andere regelingen zijn die dit verhinderen. Ook kunnen er op basis van andere wetten vergunningen en of toestemmingen nodig zijn voor het verwijderen van bomen.

Natuurgebieden

Voor natuurgebieden die door middel van begrazing dynamisch worden beheerd, zijn naast de vier homogene vegetatieklassen ook drie zogenaamde mengklassen gedefinieerd. Mengklassen zijn een alternatieve weergave van de bestaande situatie. Ze zijn opgebouwd in percentages ruwe begroeiing (dit is begroeiing met een opstuwende werking bij hoogwater, zoals bos en struweel) en gladde begroeiing (gras en akker). Mengklassen geven flexibiliteit voor het onderhoud van natuurgebieden. Binnen een gebied met een mengklasse is de totale hoeveelheid ruwe vegetatie aan een maximum gebonden. De exacte locatie van de vegetatietypen mag variëren. De achtergrond hiervan is dat het beheerdoel op deze terreinen (deels) gericht is op het stimuleren van dynamiek, waarbij successie (natuurlijke vegetatie-ontwikkeling) wordt nagestreefd.

Overige categorieën

Water en verhard oppervlak zijn opgenomen als aparte categorieën.

5. Totstandkoming van de kaart

De Vegetatielegger 2014 was gebaseerd op de begroeiing in de uiterwaarden in 2011 en 2012. Deze kaarten vormen de basis voor de actualisatie voor de Vegetatielegger 2020. Bij het samenstellen van de kaart zijn daarnaast de inrichtingstekeningen en of interventiewaardenkaarten gebruikt die horen bij de vastgestelde projectplannen Waterwet vanaf 2009.

Bij de totstandkoming van deze vegetatiekaart zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Vegetatie en objecten kleiner dan vijf bij vijf meter zijn niet zichtbaar op de kaart;
- Vegetatie en objecten smaller dan 5 meter zijn evenmin zichtbaar op de kaart, met uitzondering van heggen en hagen;
- Kribben staan altijd als 'verhard oppervlak' of 'gras en akker' weergegeven, ongeacht eventueel aanwezige begroeiing;
- Rivierkilometers, perceelsgrenzen en solitaire bomen zijn ter informatie en/of ter oriëntatie in de Vegetatielegger 2020 opgenomen.

6. Kaart en regels

De Vegetatielegger 2020 bestaat uit overzichtskaarten en regels, die samen aangeven welke type begroeiing waar is toegestaan vanuit het oogpunt van hoogwaterveiligheid en waterkwaliteit. De regels zijn opgesteld om efficiënt beheer mogelijk te maken. Ze geven aan welke afwijkingen van de vegetatieleggerkaart 2020 zijn toegestaan:

- Solitaire bomen mogen ontstaan.
- Bestaande heggen en hagen mogen uitgroeien tot lijnvormig struweel.
In gebieden met een homogene vegetatieklasse mag nieuwe vegetatie ontstaan in een ruwere klasse dan de Vegetatielegger 2020 aangeeft, mits het aaneengesloten gebied met nieuwe vegetatie kleiner is dan 500 m². In gebieden met dynamisch beheer waar een mengklasse is toegestaan gelden de volgende maximale percentages voor de aanwezigheid van ruwe vegetatie en minimale percentages voor de aanwezigheid van gras en akker:

mengklasse	gras en akker	riet en ruigte	bos	struweel
90/10	minimaal 80%	maximaal 20%		
70/30	minimaal 30%	maximaal 40%	onbepaald	
50/50	minimaal 10%	onbepaald	maximaal 60%	

De Vegetatielegger 2020 bestaat tevens uit overzichtskaarten en regels, die samen aangeven welk type begroeiing is vereist vanuit het oogpunt van waterkwaliteit. Bestaande vegetatie mag daarom niet zondermeer verwijderd worden; er dient altijd getoetst te worden aan de doelstellingen van de Waterwet.

7. Beheer door Rijkswaterstaat

Door natuurlijke groei (successie) kan een vegetatieklasse overgaan naar een klasse met een grotere ruwheid. Onderhoud moet voorkomen dat er meer ruwe vegetatie ontstaat dan de Vegetatielegger (de kaart en de regels) toestaat. Elke twaalf jaar dient Rijkswaterstaat over de mate waarin voldaan wordt aan de Legger verslag uit te brengen aan de Minister (art. 2.12 lid 2 Waterwet). Daarvoor voert Rijkswaterstaat regelmatig controles uit op de aanwezige vegetatie in het rivierbed met behulp van onder andere luchtfoto's en veldinspecties, zodat verruwing van vegetatie ten opzichte van de legger tijdig gesignaleerd wordt en waar nodig onderhoud gepleegd kan worden. Op het moment dat Rijkswaterstaat onderhoud gaat uitvoeren op basis van de Vegetatielegger treedt zij voorafgaand aan het uitvoeren van onderhoud altijd in overleg met rechthebbenden van de gronden.

8. Watervergunningen

Een watervergunning is een recht voor handelingen op of nabij een waterstaatswerk. Artikel 6.5 van de Waterwet en art. 6.12 Waterbesluit bepalen in welke gevallen een watervergunning nodig is. De uiterwaarden van de Maas, de Rijntakken en een deel van de Rijn-Maasmonding zijn waterstaatswerken. Daarom is er ook een watervergunning nodig voor natuurontwikkeling of bedrijfsmatige activiteiten in de uiterwaarden. Deze handelingen worden binnen de procedure voor de watervergunning onder meer getoetst op waterstandseffecten. Watervergunningen of bepalingen hierin zijn niet zichtbaar op de leggerkaart. Ze zijn bekend bij de vergunninghouder en bij het bevoegd gezag. Houders van een watervergunning met vegetatievoorschriften hebben toestemming om af te wijken van de Vegetatielegger. Pas als een vergunning verloopt of anderszins vervalt, treedt de norm uit de Vegetatielegger in werking.

9. Actualisatie van de Vegetatielegger

Door de overdracht van areaal, ruimtelijke ingrepen en natuurlijke processen kunnen waterstaatswerken veranderen. Daarom wordt de Legger rijkswaterstaatswerken periodiek geactualiseerd. De frequentie en de omvang van deze actualisaties is afhankelijk van verschillende factoren. Het onderdeel Vegetatielegger kan afzonderlijk geactualiseerd worden.

NOTA VAN ANTWOORD

**Legger rijkswaterstaatswerken Waterwet
inclusief onderdeel Vegetatielegger**

actualisatie 2020

Colofon
Uitgegeven door: Rijkswaterstaat
Opgesteld door: Projectteam actualisatie Vegetatielegger
Datum: mei 2020
Status: definitief

Inhoudsopgave

<u>1. Inleiding</u>	2
<u>1.1. Legger rijkswaterstaatswerken - actualisatie 2020</u>	2
<u>1.2. Het omgevingsproces van de Legger</u>	3
<u>1.3. Opzet Nota van Antwoord</u>	3
<u>1.4. Vervolgproces</u>	3
<u>2. Hoofdlijn van de reacties en doorwerking in de leggers</u>	5
<u>2.1. Zienswijzen en belangen</u>	5
<u>2.2. Aanpassingen van de actualisatie van de Vegetatielegger naar aanleiding van de zienswijzen</u>	5
<u>2.2.1 Kaartcorrecties en mengklassen</u>	5
<u>2.2.2 Watervergunningen</u>	6
<u>2.2.3 Ruimte voor natuur en cultuur</u>	7
<u>2.2.4 Keur en leggers van Waterschappen</u>	7
<u>3. Beantwoording alle zienswijzen</u>	8

1. Inleiding

Deze Nota van Antwoord is opgesteld in reactie op de 10 ingebrachte zienswijzen op de ontwerplegger rijkswaterstaatswerken (actualisatie 2020), inclusief het onderdeel Vegetatielegger.

1.1. Legger rijkswaterstaatswerken - actualisatie 2020

Rijkswaterstaatswerken zijn van groot belang voor de veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid in Nederland. De ligging, vorm, afmeting en constructie van waterstaatswerken zoals dijken, sluizen en vaarwegen leggen we vast in zogenaamde 'leggers'. Beheerders, vergunningverleners en toezichthouders van Rijkswaterstaat zijn de vaste gebruikers van de Legger. Met behulp van de Legger zorgen zij voor een goede werking en efficiënt onderhoud.

Legger rijkswaterstaatswerken

De Waterwet regelt de leggerplicht voor alle waterstaatswerken. De legger bestaat uit een formeel besluit en digitale geografische datasystemen. De eerste Legger rijkswaterstaatswerken is vastgesteld in 2012. In 2014 is deze legger geactualiseerd en uitgebreid met de Vegetatielegger.

Ten opzichte van de Legger uit 2014 is in deze actualisatie van 2020 een aantal wijzigingen aangebracht. Na 2014 zijn (rivierverruimende) projecten in het rivierengebied uitgevoerd met als gevolg dat door bijvoorbeeld dijkeruglegging of de aanleg van nevengeulen zowel de ligging, vorm en afmeting van het rivierbed, alsook de locatie en typen vegetatie in het rivierbed zijn gewijzigd.

Vegetatielegger

De Vegetatielegger is een instrument dat bijdraagt aan de waterkwaliteit en aan een veilige doorstroming van de Nederlandse rivieren. De Vegetatielegger is van toepassing op de uiterwaarden van de Maas, de Rijntakken en een deel van de Rijn-Maasmonding. Deze legger bestaat uit overzichtskaarten en regels. Samen geven zij de norm voor de vegetatie in het rivierbed aan, vanuit het oogpunt van hoogwaterveiligheid en waterkwaliteit.

Andere leggers van Rijkswaterstaat

Primaire waterkeringen in beheer bij Rijkswaterstaat staan in afzonderlijke leggers. Deze zijn in 2009 al formeel vastgesteld.

Het raadplegen van de leggers

Alle leggers van Rijkswaterstaat zijn openbaar. U kunt ze vinden via de website <http://www.rijkswaterstaat.nl/leggers>. Neem bij vragen over deze leggers contact op met de landelijke informatielijn van Rijkswaterstaat (0800-8002).

1.2. Het omgevingsproces van de Legger

Rijkswaterstaat betreft vele partijen bij het opstellen en actualiseren van de Legger, zoals eigenaren en natuurbeheerders. De zienswijzeprocedure is onderdeel van dit omgevingsproces.

Informele consultatie

Tussen juni en december 2019 heeft Rijkswaterstaat eigenaren en beheerders van percelen in de uitwaarden benaderd om de actualisatie van de Vegetatielegger te bespreken. De wensen van deze stakeholders zijn zo goed mogelijk verwerkt in de voorliggende ontwerp-Vegetatielegger.

Zienswijzeprocedure

De formele zienswijzeprocedure voor de Legger rijkswaterstaatswerken – inclusief het onderdeel Vegetatielegger – vond plaats van 14 januari tot en met 24 februari 2020. De procedure is aangekondigd in de Staatscourant, in de huis-aan-huisbladen van de betrokken gemeenten en op de website: www.rijkswaterstaat.nl/leggers.

Beroep en bezwaar

Tegen de Legger rijkswaterstaatswerken – inclusief het onderdeel Vegetatielegger – is geen beroep mogelijk, omdat deze geen zelfstandige rechtsgevolgen heeft. De normen uit de legger richten zich primair tot de waterbeheerder: Rijkswaterstaat. Het is aan Rijkswaterstaat om beheer te voeren, conform de legger.

Per 1 juli 2014 is de Legger rijkswaterstaatswerken geplaatst op de negatieve lijst van de Algemene Wet Bestuursrecht, waardoor beroep wettelijk is uitgesloten.

1.3. Opzet Nota van Antwoord

Er zijn 10 zienswijzen ingediend op de ontwerp-legger rijkswaterstaatswerken – inclusief het onderdeel Vegetatielegger. Alle zienswijzen zijn in behandeling genomen door Rijkswaterstaat. In enkele gevallen, bijvoorbeeld als de zienswijze niet duidelijk was, heeft tussentijds overleg met de indiener plaatsgevonden. Op basis van de zienswijzen is de Legger rijkswaterstaatswerken – inclusief het onderdeel Vegetatielegger – aangevuld.

Met deze Nota van Antwoord verantwoordt Rijkswaterstaat op welke wijze met de binnengekomen reacties op de ontwerp-legger is omgegaan. Daarbij is gekozen om zienswijzen, die vanuit verschillende partijen zijn ingebracht, geclusterd per thema te behandelen. Dit biedt insprekers inzicht in wat andere insprekers over hetzelfde thema naar voren hebben gebracht en zorgt voor samenhang in de beantwoording.

In hoofdstuk 2 worden de belangrijkste aanpassingen besproken. In hoofdstuk 3 volgt een overzicht van alle binnengekomen reacties per onderwerp. Bij iedere reactie is aangegeven of en hoe dit leidt tot een aanpassing van de ontwerp-Vegetatielegger.

1.4. Vervolgproces

Na de aanpassingen op basis van de zienswijzen wordt de Legger – inclusief het onderdeel Vegetatielegger – vastgesteld door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. De vastgestelde Legger rijkswaterstaatswerken – inclusief het onderdeel Vegetatielegger – is een wijziging van de Legger uit 2014.

Actualisaties van de Legger

Door de overdracht van areaal, ruimtelijke ingrepen en natuurlijke processen kunnen waterstaatswerken veranderen. Daarom wordt de Legger rijkswaterstaatswerken periodiek geactualiseerd. De frequentie en omvang van deze actualisaties is afhankelijk van verschillende factoren. Houdt voor actuele informatie hierover de website www.rijkswaterstaat.nl/leggers in de gaten.

Het onderdeel Vegetatielegger kan afzonderlijk geactualiseerd worden. Een dergelijke actualisatie wordt in principe alleen bekend gemaakt via de website www.rijkswaterstaat.nl/leggers en een kennisgeving in de Staatscourant.

Watervergunningen van derden

De Legger rijkswaterstaatswerken – inclusief Vegetatielegger - wordt **niet** aangepast aan watervergunningen die zijn afgegeven aan derden. Watervergunningen zijn uitzonderingen op de norm en zijn bekend bij de vergunninghouder en het bevoegd gezag.

De contouren van de watervergunningen zijn zichtbaar in de vergunningenlaag die is opgenomen in de viewer van de Legger. De viewer is te raadplegen via de website www.rijkswaterstaat.nl/leggers.

2. Hoofdlijn van de reacties en doorwerking in de leggers

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van alle relevante wijzigingen van de Legger, inclusief het onderdeel Vegetatielegger. Naar aanleiding van een aantal zienswijzen is het vervolgproces omschreven.

2.1. Zienswijzen en belangen

Tabel 1 geeft overzicht van de belanghebbenden die zienswijzen hebben ingediend over de Legger – inclusief het onderdeel Vegetatielegger.

Tabel 1. Overzicht zienswijzen

Nr.	Indiener	Type organisatie
Z01	Utrechts Landschap	Maatschappelijke organisatie, natuur en milieu
Z02	Natuurmonumenten	Maatschappelijke organisatie, natuur en milieu
Z03	Brabants Landschap	Maatschappelijke organisatie, natuur en milieu
Z04	Bedrijf	Bedrijf
Z05	Stichting Dorp en Landschap Bommelerwaard	Maatschappelijke organisatie, natuur en milieu
Z06	Provincie Zuid-Holland	Overheid, Provincie
Z07	Ark Natuurontwikkeling	Maatschappelijke organisatie, natuur en milieu
Z08	Gelderse Natuur en Milieufederatie mede namens het Wereld Natuurfonds, ARK natuurontwikkeling, en de Flora- en Faunawerkgroep Gelderse Poort	Maatschappelijke organisatie, natuur en milieu
Z09	Nederlandse Melkveehouders Vakbond	Maatschappelijke organisatie, vakbond
Z10	Bedrijf	Bedrijf

2.2. Aanpassingen van de actualisatie van de Vegetatielegger naar aanleiding van de zienswijzen

De volgende aanpassingen hebben betrekking op het onderdeel Vegetatielegger van de Legger rijkswaterstaatswerken.

2.2.1 Kaartcorrecties en mengklassen

Het grootste deel van de zienswijzen gaat over de manier waarop Rijkswaterstaat de begroeiing in de uiterwaarden in kaart heeft gebracht op de Vegetatielegger. De reacties lopen uiteen van aanvullingen op perceelniveau (zoals ontbrekende heggen) tot generieke opmerkingen over de gekozen manier van karteren en de zorgvuldigheid en betrouwbaarheid hiervan.

Mengklassen geven flexibiliteit voor het onderhoud van natuurgebieden. Ze zijn bedoeld voor terreinen met een natuurdoelstelling die dynamisch worden beheerd, wat tot gevolg heeft dat in de loop der jaren vegetatie van plaats kan veranderen. Binnen de mengklasse wordt daarom niet de locatie van de vegetatie getoetst, maar gaat het om de procentuele verhouding waarin de verschillende vegetatieklassen aanwezig zijn. De mengklassen zijn in de Vegetatielegger 2014 geïntroduceerd om beheerders van natuurgebieden meer flexibiliteit te bieden. Voorwaarde voor het toekennen van mengklassen is dat het terrein een natuurgebied is dat dynamisch wordt beheerd. Mengklassen gelden niet voor terreinen die zich mogelijk op termijn als natuurgebied kunnen ontwikkelen. Voor deze gebieden kan, net als voor andere activiteiten in het rivierengebied, een waterwetvergunning worden aangevraagd om af te mogen wijken van de in de Vegetatielegger opgenomen norm. Aan de hand daarvan vindt een integrale

afweging plaats van de effecten van het plan voor de functies van het gebied waaronder natuur en hoogwaterveiligheid.

De toekenning van mengklassen is bij de totstandkoming van de Vegetatielegger 2014 te ruimhartig geweest, waardoor op termijn een risico voor hoogwaterveiligheid kan ontstaan. Destijds, in 2014, zijn deze mengklassen ook opgenomen voor gebieden zonder specifieke natuurdoelstelling en zonder noodzaak voor meer beheerflexibiliteit. Hierdoor kunnen terreinen mogelijk te ruw worden, waardoor ongewenste hydraulische effecten kunnen ontstaan.

Om terug te keren naar het doel waarvoor de mengklassen zijn bedoeld, namelijk het mogelijk maken van het dynamisch beheer van natuurterreinen in de uiterwaarden, zijn de mengklassen in de Vegetatielegger 2020 alleen behouden voor dynamisch beheerde natuurgebieden en op locaties waar de mengklasse is vastgelegd in een projectplan. Dynamisch beheer van natuurgebieden kan worden uitgevoerd door middel van begrazing.

Als een mengklasse voor een perceel niet is behouden is deze omgezet naar een homogene vegetatieklasse. Uitgangspunt hierbij is de huidige toestand van het terrein en de aanwezige vegetatie die wij baseren op de ecotopenkartering 2017. De betreffende eigenaren van de percelen zijn hierover schriftelijk benaderd.

Op de volgende locaties zijn correcties aangebracht op basis van zienswijzen over ontbrekende begroeiing of mengklassen:

- Nederrijn-Lek, km 917 r.o., Elster Buitenwaarden
- Maas, km 219 l.o., Empelsche waard
- Maas, km 207 l.o., De Lithse Ham
- Bovenrijn-Waal, km 953-956 l.o. Sleeuwijkerwaard/Groesplaat
- Bovenrijn-Waal, km 961 l.o., Struikwaard/Clopperwaard
- Bovenrijn-Waal, km 914 r.o., Kleine Willemspolder
- Bovenrijn-Waal, km 938 l.o., Gameren
- Bovenrijn-Waal, km 930 l.o., Hurwenen
- Bovenrijn-Waal, km 870 l.o., Millingerwaard

In hoofdstuk 3 (tabel 2) is per indiener aangegeven welke correcties zijn aangebracht en welke voorgestelde correcties niet zijn verwerkt.

In de toelichting op de Vegetatielegger is aangepast dat de Vegetatielegger 2014 was gebaseerd op de begroeiing in de uiterwaarden in 2011 en 2012. Verder is een fout in de uitleg over dynamisch beheer en de toekenning van mengklassen gecorrigeerd.

2.2.2 Watervergunningen

Een watervergunning is een vergunning die Rijkswaterstaat afgeeft aan derden. Hierin geeft Rijkswaterstaat toestemming voor handelingen op of nabij een waterstaatswerk. Artikel 6.5 van de Waterwet en art. 6.12 Waterbesluit bepalen in welke gevallen een watervergunning nodig is.

De uiterwaarden van de Maas- en Rijntakken en een deel van de Rijn-Maasmonding zijn waterstaatswerken. Daarom is voor natuurontwikkeling of bedrijfsmatige activiteiten die afwijken van de leggers, een watervergunning nodig. Deze handelingen worden binnen de procedure voor de watervergunning onder meer getoetst op waterveiligheid. Aangezien watervergunningen niet zichtbaar zijn op de Vegetatielegger, ze vormen juist een afwijking op wat de Vegetatielegger voorschrijft, levert dit soms verwarring op bij vergunninghouders. Vier zienswijzen gingen hierop in. Hieronder volgt een opsomming van wat de Vegetatielegger betekent voor vergunninghouders:

- Watervergunningen of bepalingen hierin zijn niet zichtbaar op de kaart. Ze zijn bekend bij de vergunninghouder en bij het bevoegd gezag.
- Als een watervergunning is verleend met voorschriften over vegetatie, dan zijn de vergunninghouder en het bevoegd gezag daaraan gehouden. Als deze vergunning verloopt of anderszins vervalt, geldt de norm uit de Vegetatielegger.

- Houders van een watervergunning met vegetatievoorschriften hebben dus toestemming om af te wijken van de Vegetatielegger. Dit geldt ook voor watervergunningen die zijn afgegeven vóór de vaststelling van de Vegetatielegger.
- Een nieuwe watervergunning kunt u aanvragen via Omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl). Hier kunt u ook een vergunningcheck doen.

De Vegetatielegger is niet aangepast naar aanleiding van zienswijzen over vergunningen. Het vastleggen van de inhoud van vergunningen in de leggers is juridisch niet mogelijk.

2.2.3 Ruimte voor natuur en cultuur

Drie belanghebbenden vragen in hun zienswijzen aandacht voor het beschermen, herstellen en ontwikkelen van flora, fauna en cultuurhistorische waarden. Door de bestaande begroeiing in de uiterwaarden als norm vast te leggen ontstaat er een spanningsveld tussen hoogwaterveiligheid enerzijds en natuur en cultuur anderzijds. Hieronder vatten we samen in hoeverre de Vegetatielegger ruimte biedt voor natuur en cultuur:

- De Vegetatielegger legt de norm vast voor begroeiing in de uiterwaarden in verband met waterkwaliteit en hoogwaterveiligheid.
- De Vegetatielegger is niet gericht op andere doelen zoals het behoud, het herstel of de ontwikkeling van natuur of cultuurhistorische waarden.
- Voor het aanbrengen van nieuwe begroeiing, ten behoeve van natuur- of cultuurontwikkeling, is een watervergunning nodig. Bij de beoordeling van de aanvraag wordt o.a. het effect op de waterstand berekend. Deze procedure verandert niet door de vaststelling van de Vegetatielegger.
- Houders van een watervergunning met vegetatievoorschriften hebben toestemming om af te wijken van de Vegetatielegger. Voor hen gelden de voorschriften uit de vergunning.
- Watervergunningen zijn niet zichtbaar op de Vegetatielegger. Ze zijn bekend bij de vergunninghouder en het bevoegd gezag.
- Bomen en heggen vormen een aparte legenda-eenheid op de Vegetatielegger. Bij het karteren is alleen gekeken naar de omvang, niet naar de cultuurhistorische waarden (zoals Maasheggen en bakenbomen). Uitgegroeide heggen kunnen daarom ook als lijnvormig struweel of bos op de Vegetatielegger staan. 'Versnipperde' heggen en groenstructuren zijn in hun huidige staat weergegeven. Ook voor het herstel van heggen en groenstructuren is een watervergunning nodig.

De Vegetatielegger is niet aangepast naar aanleiding van zienswijzen over de ruimte voor natuur en cultuur.

2.2.4 Keur en leggers van Waterschappen

Op terreinen waar zowel Rijkswaterstaat als een waterschap een beheertaak hebben, kunnen vegetatie-eisen van elkaar afwijken. Rijkswaterstaat richt zich met de Vegetatielegger alleen op de waterkwaliteit en de waterveiligheid vanuit het oogpunt van hoogwaterafvoer. Waterschappen stellen op sommige plaatsen op- en rondom hun waterkeringen strengere vegetatie-eisen vanuit waterkeringbeheer. Deze situatie kan verwarring opleveren bij belanghebbenden. Eén zienswijze gaat hier op in.

In de toelichting op de Vegetatielegger staat hierover het volgende:

Naast de norm uit de Vegetatielegger kunnen waterschappen aanvullende eisen stellen aan vegetatie in de nabijheid van waterkeringen. Welke eisen dit zijn en waar deze eisen gelden is opgenomen in de keur, de beleidsregels bij de keur en de legger van het betreffende waterschap.

De Vegetatielegger is niet aangepast naar aanleiding van de zienswijze.

3. Beantwoording alle zienswijzen

Alle zienswijzen, het antwoord van Rijkswaterstaat en de doorwerking in de Legger zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2 Zienswijzen, reactie Rijkswaterstaat en de doorwerking in de Legger.

Nr.	Indiener	Kaartblad	Locatie	Thema	Zienswijze	Reactie	Doorwerking
Z1	Utrechts Landschap	Algemeen	Algemeen	Kaartcorrecties en mengklassen	De zienswijze van Utrechts Landschap heeft vaak betrekking op afgegeven vergunningen en details van de vegetatielegger (bomen, heggen of groepjes struweel) op (ruwere) vegetatie die is ontstaan of wenselijk is en .	<p>De zienswijzen van Utrechts Landschap hebben vaak betrekking op afgegeven vergunningen en details van de vegetatielegger (bomen, heggen of groepjes struweel) en op (ruwere) vegetatie die is ontstaan of wenselijk is. Hieronder eerste een algemene reactie voordat wij specifiek op deze zienswijzen ingaan.</p> <p>De Vegetatielegger legt de norm voor toegestane vegetatie in de uiterwaarden voor hoogwaterveiligheid en waterkwaliteit vast. Watervergunningen zijn uitzonderingen op deze norm en zijn daarmee geen onderdeel van de Vegetatielegger. Vergunningen zijn wel als contour zichtbaar in de vergunningenlaag die is opgenomen in de viewer van de Legger, te raadplegen via de website: www.rijkswaterstaat.nl/leggers. De actualisatie van de Vegetatielegger 2020 betreft hoofdzakelijk het opnemen van projectplannen Waterwet en het corrigeren van fouten in de kartering. Verder blijft de situatie uit de Vegetatielegger 2014 van toepassing.</p> <p>Solitaire bomen mogen ontstaan, maar worden niet volledig dekkend weergegeven in de Vegetatielegger. Deze vegetatie heeft namelijk een geringe invloed op de waterafvoer. Solitaire bomen die wel zijn weergegeven in de Vegetatielegger zijn alleen ter oriëntatie opgenomen. Bestaande heggen en hagen mogen uitgroeien tot lijnvormig struweel.</p> <p>In gebieden met een homogene vegetatieklasse mag nieuwe vegetatie ontstaan in een ruwere klasse dan de Vegetatielegger 2020 aangeeft, mits het aaneengesloten gebied met nieuwe vegetatie kleiner is dan 500 m².</p>	
		52 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 911 r.o. Palmerswaard	Kaartcorrecties en mengklassen Watervergunningen	Opmerking op ingescande kaart over een vergunning en toevoegen vegetatie	De beheerkaart van het projectplan Waterwet van natuurontwikkelingsproject Palmerswaard is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. De vertaalde beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020. De watervergunning van het natuurontwikkelingsproject Palmerswaard is als contour zichtbaar in de vergunningenlaag die is opgenomen in de viewer van de Legger.	Geen aanpassing
		53 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 912 r.o. Palmerswaard	Watervergunningen	Opmerking op ingescande kaart over een vergunning	De beheerkaart van het projectplan Waterwet van natuurontwikkelingsproject Palmerswaard is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. De vertaalde beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020. De watervergunning van het natuurontwikkelingsproject Palmerswaard is als contour zichtbaar in de vergunningenlaag die is opgenomen in de viewer van de Legger.	Geen aanpassing
		56 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 914 r.o. Elster Buitenw aarden	Kaartcorrecties en mengklassen	Opmerking op ingescande kaart over toevoegen vegetatie	De beheerkaart van het KRW-projectplan Waterwet Elster Buitenw aarden is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. Deze vertaling van de beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020.	Geen aanpassing
		57 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 914 r.o. Elster Buitenw aarden	Kaartcorrecties en mengklassen	Opmerking op ingescande kaart over toevoegen vegetatie	De beheerkaart van het KRW-projectplan Waterwet Elster Buitenw aarden is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. Deze vertaling van de beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020.	Geen aanpassing
		58 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 916 r.o. Elster Buitenw aarden	Kaartcorrecties en mengklassen	Opmerking op ingescande kaart over toevoegen vegetatie	De beheerkaart van het KRW-projectplan Waterwet Elster Buitenw aarden is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. Deze vertaling van de beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020. De solitaire knotwilgen die zijn weergegeven op de beheerkaart mogen bestaan, maar worden niet aanvullend in de Vegetatielegger 2020 opgenomen. Deze vegetatie heeft namelijk een geringe invloed op de waterafvoer. Solitaire bomen zijn alleen ter oriëntatie opgenomen in de Vegetatielegger 2020.	Geen aanpassing

Nr.	Indiener	Kaartblad	Locatie	Thema	Zienswijze	Reactie	Doorwerking
		59 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 917 r.o. Elster Buitenw aarden	Kaartcorrecties en mengklassen	Opmerking op ingescande kaart over toevoegen vegetatie	<p>De beheerkaart van het Ruimte voor de Rivier project Obstatelverwijdering Machinistenschool Elst is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. Deze vertaling van de beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020. Voor de door u aangegeven hoogwatervluchtplaats en de twee bosschages geldt dat deze niet in de beheerkaart bij het projectplan, en dus niet in de Vegetatielegger 2020, zijn opgenomen.</p> <p>Voor de overige door u aangegeven locaties is de leggerkaart (kaartblad 59 Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek), aan de hand van luchtfoto's uit 2011 – 2012, op onvolkomenheden gecontroleerd. Hieruit bleek één verruigd terrein aan de rechteroever van de Nederrijn, voorbij rivierkilometer 917, die in de Vegetatielegger 2014 ten onrechte als vegetatieklasse 'gras en akker' was opgenomen. Dit passen wij aan. Dit gebied wordt voor de Vegetatielegger 2020 opgenomen conform de situatie van 2011/2012 als vegetatieklasse 'riet en ruigte'.</p> <p>Voor het door u aangegeven watervlak en de omliggende oeverruigte geldt dat deze op de luchtfoto 2011/2012 nog niet aanwezig was. Wel is dit watervlak in de vergunningenlaag van de viewer als 'mogelijke ontgrondingscontour' opgenomen. Dit betekent dat de provincie voor deze locatie mogelijk een ontgrondingsvergunning heeft afgegeven en dat er hiermee mogelijk sprake is van een afwijking van de norm van de Vegetatielegger. Rijkswaterstaat beschikt niet over deze vergunning.</p> <p>De door u aangegeven meidoorns langs het zomerbed betreffen, op grond van de luchtfoto uit 2018, kleine struvelen die niet separaat in de vegetatielegger worden opgenomen. Voor de vegetatielegger geldt dat solitaire bomen en kleine struvelen mogen bestaan, maar niet volledig in de Vegetatielegger worden weergegeven. Deze vegetatie heeft namelijk een geringe invloed op de waterafvoer. Solitaire bomen zijn alleen ter oriëntatie opgenomen in de Vegetatielegger 2020.</p>	Aanpassing kaart
		61 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 918 r.o. Amerongse Bovenpolder	Kaartcorrecties en mengklassen	Opmerking op ingescande kaart over toevoegen vegetatie	Voor Amerongse Bovenpolder is bij de vergunningverlener geen projectplan Waterwet of watervergunning bekend die deze riet en ruigte zone omvat. De waterwetvergunning voor het kwelmoeras in Amerongse Bovenpolder beslaat slechts een beperkt deel van de uiterwaard en heeft geen betrekking op de aangegeven ruigtestrook. Op de luchtfoto van 2011/2012 is daarnaast geen riet en ruigte aanwezig. Het betreft dus ook geen karteerfout in de Vegetatielegger van 2014. De vegetatienorm, zoals vastgelegd in de Vegetatielegger 2014, blijft derhalve ongewijzigd.	Geen aanpassing
		62 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 918 r.o. Amerongse Bovenpolder	Kaartcorrecties en mengklassen	Opmerking op ingescande kaart over toevoegen vegetatie	Solitaire bomen en kleine struvelen mogen bestaan, maar worden niet aanvullend in de Vegetatielegger 2020 opgenomen. Deze vegetatie heeft namelijk een geringe invloed op de waterafvoer. Solitaire bomen zijn alleen ter oriëntatie opgenomen in de Vegetatielegger 2020. De meidoorn op deze locatie betreft op grond van de luchtfoto uit 2018 kleine struvelen die niet aanvullend in de vegetatielegger worden opgenomen.	Geen aanpassing
		71 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 925 r.o. Gravenbol	Kaartcorrecties en mengklassen	Opmerking op ingescande kaart over toevoegen vegetatie	Bij de vergunningverlener is geen projectplan Waterwet of watervergunning bekend waarin voor Gravenbol een mengklasse 70/30 is vastgelegd. We kunnen de Vegetatielegger alleen wijzigen als de wijziging formeel is vastgesteld in een projectplan of een watervergunning.	Geen aanpassing
		73 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 925 r.o. Lunenburgerwaard	Kaartcorrecties en mengklassen	Opmerking op ingescande kaart over toevoegen vegetatie	Bij de vergunningverlener is geen projectplan Waterwet of watervergunning bekend voor de Lunenburgerwaard. We kunnen de Vegetatielegger alleen wijzigen als de wijziging formeel is vastgesteld in een projectplan of een watervergunning.	Geen aanpassing

Nr.	Indiener	Kaartblad	Locatie	Thema	Zienswijze	Reactie	Doorwerking
		77 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Nederrijn-Lek, km 931 r.o. Bosscherwaard	Kaartcorrecties en mengklassen	Opmerking op ingescande kaart over toevoegen vegetatie	Bij de vergunningverlener is geen projectplan Waterwet of watervergunning bekend voor de Bosscherwaard. We kunnen de Vegetatielegger alleen wijzigen als de wijziging formeel is vastgesteld in een projectplan of een watervergunning. Op een recente luchtfoto uit 2018 is op de aangegeven locatie bovendien geen bos aanwezig.	Geen aanpassing
Z2	Natuurmonumenten	Algemeen	-	Watervergunningen	Niet alle uitgevoerde rivierverruimende projecten met een vegetatiecomponent zijn opgenomen. Met de aanpassing van de vegetatielegger hadden alle projecten waarbij een interventieaardenkaart is opgesteld ten behoeve van een projectplan waterwet of een vergunningstraject gelijkwaardig behandeld moeten worden. Vergunningen maken nu geen deel uit van het kaartbeeld omwille van uw redenering dat vergunningen situaties mogelijk maken die derden willen realiseren. Uw organisatie gaat daarbij voorbij aan het feit dat er door Rijkswaterstaat enkel vergunning wordt afgegeven als wordt aangetoond dat de activiteit geen negatieve effecten voor hoogwaterveiligheid heeft (en nog vaker dat de activiteit bijdraagt aan rivierverruiming). Ook deze projecten leveren bij hoogwater dus een bijdrage aan de veilige afvoer van water. Wij zijn van mening dat de vegetatielegger vanuit haar wettelijke grondslag geen onderscheid mag maken in eigen belangen of belangen van derden, maar enkel moet kijken naar de vegetatiecomponent die overeen gekomen is. We verzoeken dan ook om alle vergunningen van derden alsnog op te nemen in de vegetatielegger.	De Vegetatielegger legt de norm voor toegestane vegetatie in de uiterwaarden voor hoogwaterveiligheid en waterkwaliteit vast. Watervergunningen zijn uitzonderingen op deze norm en zijn daarmee geen onderdeel van de Vegetatielegger. Vergunningen zijn wel als contour zichtbaar in de vergunningenlaag die is opgenomen in de view er van de Legger.	Geen aanpassing
		Algemeen	-	Kaartcorrecties en mengklassen	Het op meerdere plaatsen eenzijdig aanpassen van mengklassen naar homogene vegetatieklassen is ongewenst. U schrijft ook zelf in uw inleiding van de toelichting dat "Deze mengklassen zijn bedoeld om dynamisch beheer van (natuur)terreinen mogelijk te maken". Met het omzetten van mengklassen naar homogene vegetatieklassen belemmert u deze mogelijkheid en maakt u dagelijks beheer onnodig ingewikkeld. We vragen dan ook om de mengklassen die in 2014 op kaart zijn gezet te handhaven	<p>Mengklassen geven flexibiliteit voor het onderhoud van natuurgebieden. Ze zijn bedoeld voor terreinen met een natuurdoelstelling die dynamisch worden beheerd, wat tot gevolg heeft dat in de loop der jaren vegetatie van plaats kan veranderen. Binnen de mengklasse wordt daarom niet de locatie van de vegetatie getoetst, maar gaat het om de procentuele verhouding waarin de verschillende vegetatieklassen aanwezig zijn.</p> <p>De mengklassen zijn in de Vegetatielegger 2014 geïntroduceerd om beheerders van natuurgebieden meer flexibiliteit te bieden. Voorwaarde voor het toekennen van mengklassen is dat het terrein een natuurgebied is dat dynamisch wordt beheerd. Mengklassen gelden niet voor terreinen die zich mogelijk op termijn als natuurgebied kunnen ontwikkelen. Voor deze gebieden kan, net als voor andere activiteiten in het rivierengebied, een waterwetvergunning worden aangevraagd om af te mogen wijken van de in de Vegetatielegger opgenomen norm. Aan de hand daarvan vindt een integrale afweging plaats van de effecten van het plan voor de functies van het gebied waaronder natuur en hoogwaterveiligheid.</p> <p>De toekenning van mengklassen is bij de totstandkoming van de Vegetatielegger 2014 te ruimshartig geweest, waardoor op termijn een risico voor hoogwaterveiligheid kan ontstaan. Destijds, in 2014, zijn deze mengklassen ook opgenomen voor gebieden zonder specifieke natuurdoelstelling en zonder noodzaak voor meer beheerflexibiliteit. Hierdoor kunnen terreinen mogelijk te ruw worden, waardoor ongewenste hydraulische effecten kunnen ontstaan.</p> <p>Om terug te keren naar het doel waarvoor de mengklassen zijn bedoeld, namelijk het mogelijk maken van het dynamisch beheer van natuurterreinen in de uiterwaarden, zijn de mengklassen in de Vegetatielegger 2020 alleen behouden voor dynamisch beheerde natuurgebieden en op locaties waar de mengklasse is vastgelegd een projectplan Waterwet.</p>	Geen aanpassing

Nr.	Indiener	Kaartblad	Locatie	Thema	Zienswijze	Reactie	Doorwerking
		Algemeen	-	Kaartcorrecties en mengklassen	Op verschillende terreinen is door ons aangegeven dat er al in 2014 een afwijking geconstateerd is, als veldsituatie en de weerslag hiervan in de legger vergeleken worden. In het voortraject naar deze legger is door Lievense CSO gekeken naar deze gebieden en is mede op basis van het door u ontwikkelde tool vegetatiemonitor geconcludeerd dat de situatie 2014 niet juist in de legger 2014 was weergegeven. We hebben bij het veldbezoek ter controle van het vegetatiebeheer gezien dat o.a. in de Maasakker de vegetatielegger was aangepast naar de juiste, ruwere situatie. Deze wijzigingen zien wij nu niet meer terug in de legger 2020. We weten dus dat het voorwerk gedaan is en een correctie van onnauwkeurigheden goed mogelijk was. Toch is deze correctie niet doorgevoerd. We verzoeken u de correctie alsnog door te voeren en gaan er van uit dat u in uw nota van antwoord een heldere toelichting geeft waarom de ene correctie wel en de andere niet is doorgevoerd (meldingnr. 79 en 80).	De Vegetatielegger 2014 geeft de situatie van 2011 of 2012 weer. De Vegetatielegger van 2014 is namelijk opgebouwd aan de hand van de ecotopenkartering van 2011/2012. Om de vegetatieklasse te bepalen maakt de ecotopenkartering gebruik van verschillende bronnen, waaronder luchtfoto's uit 2011 en 2012. De vegetatielegger 2014 beschrijft daarom nadrukkelijk niet de situatie in 2014. Alleen op locaties waar een projectplan Waterwet is vastgesteld, locaties met mengklassen waar geen dynamisch natuurbeheer plaatsvindt en op plekken waar aantoonbaar een fout in de kartering van 2011/2012 is gemaakt wordt de Vegetatielegger aangepast. Voor de locatie Maasakker (Diendensche Uiterdijk) lijkt dit op grond van de luchtfoto 2011/2012 niet het geval en wordt de Vegetatielegger niet geactualiseerd. De in de uiterwaard aanwezige bomenrijen betreffen solitaire bomen die mogen bestaan. Solitaire bomen worden niet allemaal weergegeven in de Vegetatielegger. Deze vegetatie heeft namelijk een geringe invloed op de waterafvoer. Solitaire bomen die wel zijn weergegeven in de Vegetatielegger zijn alleen ter oriëntatie opgenomen.	Geen aanpassing
		Algemeen	-	Kaartcorrecties en mengklassen	In uw toelichting schrijft u: "Voor natuurgebieden waar jaarrond begrazing plaatsvindt zijn naast de vier homogene vegetatieklassen ook drie zogenaamde mengklassen gedefinieerd" In de systematiek achter de vegetatielegger is nergens onderscheid gemaakt in de toepassing van de begrazingsvorm in natuurterreinen gekoppeld aan de mengklassen. We verzoeken u te (her)bevestigen dat ook voor andere begrazingsvormen mengklassen in natuurterreinen (en daarmee het samenspel van dynamiek, flexibiliteit en plaatselijke successie) gewaarborgd blijven.	Wij kunnen dit bevestigen. Wij hebben de toelichting aangepast naar: "Voor natuurgebieden die door middel van begrazing dynamisch worden beheerd, zijn naast de vier homogene vegetatieklassen ook drie zogenaamde mengklassen gedefinieerd."	Aanpassing toelichting
		Algemeen	Maas km 52-65 r.o.	Kaartcorrecties en mengklassen	Voor het gebied Maasplassen (N296 Roosteren tot Thorn) is in 2014 de legger vastgesteld op basis van de luchtfoto met de toenmalige kennis van zaken. Ook hier geldt dat plaatselijk de veldsituatie in 2014 al ruiger was dan uiteindelijk opgenomen is op de vegetatielegger. Dit wordt bij gebruikmaking van de door u ontwikkelde tool Vegetatiemonitor bevestigd. We verzoeken u de veldsituatie van 2014 alsnog juist in de legger op te nemen	De Vegetatielegger 2014 geeft de situatie van 2011 of 2012 weer. Bij de totstandkoming van de Vegetatielegger van 2014 is namelijk gebruik gemaakt van de ecotopenkartering van 2011/2012. De actualisatie van de Vegetatielegger 2020 omvat het opnemen van projectplannen Waterwet en fouten in de kartering. Voor de overige delen blijft de situatie uit de Vegetatielegger 2014 van toepassing. Uit luchtfoto's van 2011 en 2012 komt niet nadrukkelijk naar voren dat voor dit gebied bij de kartering fouten zijn gemaakt en delen te glad zijn opgenomen.	Geen aanpassing
		-	Maas km 1-52	Kaartcorrecties en mengklassen	De Grensmaas is in deze actualisatie niet meegenomen en zal in een van de volgende actualisaties worden opgenomen in de Vegetatielegger". Wij onderschrijven deze constatering en zijn inderdaad van mening dat een actualisatie moet plaatsvinden waarbij de interventiekaarten uit het Grensmaasproject (Maastricht tot N296 Roosteren) landen in de legger. We adviseren in het gehele gebied pas op de plaats te maken voor wat betreft aanpassingen en verzoeken u dan ook om in dit gebied vooralsnog geen legger vast te stellen.	In 2014 is voor de vegetatie in de Grensmaas al een norm vastgelegd in de Vegetatielegger. De Vegetatielegger 2020 betreft een actualisatie hiervan. De legger wordt alleen aangepast als er sprake is van fouten of wanneer er projectplannen Waterwet zijn vastgesteld. Voor de Grensmaas wordt met de regio gewerkt aan een beheervisie, tot die tijd blijft de norm uit de Vegetatielegger 2014 van toepassing en voeren we voor dit gebied geen aanpassingen door in de Vegetatielegger 2020.	Geen aanpassing
		-	Maas km 221 l.o.	Kaartcorrecties en mengklassen	Begrenzing klopt niet meer ten opzichte van opgeleverde situatie (KRW 3e tranche). Legger aanpassen aan feitelijke situatie o.b.v. luchtfoto en vegetatiemonitor RWS (meldingnr. 65 en 66)	De beheerkaart van het projectplan van het KRW3-project Crèvecoeur/Henrietewoord is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. Deze vertaling van de beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020.	Geen aanpassing
		306 en 307 (Maas)	Maas km 219 l.o. Empelsche waard	Kaartcorrecties en mengklassen	Dit vlak is met instemming van stroomlijn gespaard en dus nog struweel (meldingnr. 67)	Bij het project Inhaalslag Stroomlijn is de vegetatie behouden. Op een recente luchtfoto uit 2018 is de vegetatie ook nog aanwezig. De vegetatie uit de Vegetatielegger 2014 blijft op deze locatie intact, de Vegetatielegger 2020 wordt hier aangepast naar deels riet en ruigte en deels struweel.	Aanpassing kaart
		306 en 307 (Maas)	Maas km 219 l.o. Empelsche waard	Kaartcorrecties en mengklassen	Dit vlak is met instemming van stroomlijn gespaard en dus nog struweel (meldingnr. 68)	De beheerkaart van het projectplan Waterwet van het KRW3-project Empelsche waard is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. Deze vertaling van de beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020.	Geen aanpassing

Nr.	Indiener	Kaartblad	Locatie	Thema	Zienswijze	Reactie	Doorwerking
		306 en 307 (Maas)	Maas km 218-219 l.o. Empelsche waard	Kaartcorrecties en mengklassen	Deze strook is door KRW 3e tranche een onbeheerbaar eiland geworden waar geen aanvullend beheer mogelijk is. Al bij oplevering is hier gesprek over geweest met RWS (meldingnr. 69 en 70)	De beheerkaart van het projectplan Waterwet van het KRW3-project Empelsche waard is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. Deze vertaling van de beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020. Gezamenlijk kan worden bekeken of bijvoorbeeld 'duurzaam beheer maatregelen' kunnen worden uitgevoerd die het mogelijk maken dat dit eiland kostenefficiënt als 'gras en akker' onderhouden kan worden.	Geen aanpassing
		300, 301 en 302 (Maas)	Maas km 215-216 l.o.	Kaartcorrecties en mengklassen	Situatie is door aanleg Maximakanaal gewijzigd. RWS was hier zelf opdrachtgever voor. Dit wijzigen in de legger en niet in de tijd vooruit schuiven (meldingnr. 71)	De omlegging van de Zuid-Willemsvaart (Maximakanaal) is geregeld in een tracébesluit. De vergunningverlener beschikt nog niet over de beheerkaart van het tracébesluit zodat wij deze niet kunnen verwerken in de Vegetatielegger. De omlegging is wel zichtbaar in de informatielaag met vergunningen in de viewer van de Legger.	Geen aanpassing
		287 en 288 (Maas)	Maas 207 l.o. De Lithse Ham	Kaartcorrecties en mengklassen	Dit valt binnen een mengklasse en blijft dus ook een mengklasse. Er zijn hier met stroomlijn geen werkzaamheden uitgevoerd. Vegetatieklasse 70-30 blijft van kracht. (meldingnr. 72)	Dit perceel is eigendom van de Gemeente Oss. Er is geen sprake van dynamisch natuurbeheer. Er is daarom geen grond om de mengklasse 70/30 op deze locatie te behouden. De mengklasse 70/30 is omgezet naar homogene vegetatieklassen. Voor deze homogene vegetatieklassen wordt uitgegaan van de bestaande vegetatie (ecotopenkartering 2017). Zie ook het antwoord op vraag 2 van Natuurmonumenten. Naar aanleiding van kadastrale wijzigingen zijn op deze locatie perceelsgrenzen veranderd. Hierop is ook de begrenzing van de mengklassen aangepast. Op de kaart kunt u zien dat dit om beperkte wijzigingen gaat.	Aanpassing kaart
		278 en 279 (Maas)	Maas km 215-216 l.o.	Kaartcorrecties en mengklassen	Interventiewaardenkaart van de vergunde situatie Hemelrijksewaard geeft ruimte voor 20% bos/struweel in alle vlakken in deze uiterwaard die nu zijn aangemerkt met 90-10. Deze categorie (80-20) bestaat niet. (meldingnr. 73, 74, 75 en 76)	De beheerkaart van het projectplan Waterwet van Hemelrijkse waard is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. Deze vertaling van de beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020. De vegetatieklasse 'verruigd grasland met max. 20% bos of struweel' komt goed overeen met de interventiewaarden van de mengklasse 90/10. Ook bij de mengklasse 90/10 mag maximaal 20% bos of struweel ontstaan. Wij zien geen reden om de ontwerp Vegetatielegger aan te passen.	Geen aanpassing
		269 (Maas)	Maas km 193 r.o.	Kaartcorrecties en mengklassen	Deze zandplaten liggen los in het water en zijn niet te beheren. Door droogval wordt dit op termijn bos. Bos in legger opnemen. (meldingnr. 77 en 78)	De beheerkaart van het projectplan Waterwet van het KRW3-project Maasbommel is vertaald naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger. Deze vertaling van de beheerkaart is opgenomen in de Vegetatielegger 2020. Het toestaan van bos op de zandplaten zou waarschijnlijk leiden tot onacceptabele opstuwing bij hoogwater. Daarom passen wij de ontwerp Vegetatielegger niet aan. Gezamenlijk kan worden bekeken of bijvoorbeeld 'duurzaam beheer maatregelen' kunnen worden uitgevoerd die het mogelijk maken dat de zandplaten kostenefficiënt als 'gras en akker' onderhouden kunnen worden.	Geen aanpassing
		255 en 256 (Maas)	Maas km 183-184 l.o.	Kaartcorrecties en mengklassen	Onlogische splitsing in de legger. Laat deze oeverzone geheel binnen de 90-10 mengklasse voor een beheerbare en toetsbare situatie in het veld (meldingnr. 81 en 82)	De oeverstroken langs het zomerbed zijn eigendom van de Staat. Rijkswaterstaat wil de overstroken beheren als homogene vegetatieklassen. Dit staat los van de mengklassen op aangrenzende terreinen die geen eigendom zijn van de Staat. Er is geen sprake van een niet beheerbare of niet toetsbare situatie.	Geen aanpassing

Nr.	Indiener	Kaartblad	Locatie	Thema	Zienswijze	Reactie	Doorwerking
Z3	Brabants Landschap	1, 3 en 4 (Boven Merwede) & 5 (Afgedamde Maas)	Bovenrijn-Waal km 953-956 l.o. Sleeuw ikerw aard/Groesplaat	Kaartcorrecties en mengklassen	Rond 2014 is in deze gebieden het programma Stroomlijn uitgevoerd. In overleg met Rijkswaterstaat is toen ook de vegetatielegger opgesteld en vastgesteld. Sinds het programma Stroomlijn is er, conform afspraak, een jaarlijkse schouw door Rijkswaterstaat. Hieruit zijn nooit opmerkingen of twijfels over de legger naar voren gekomen. Onlangs is er dan ook geen enkele reden om de vegetatielegger van 2014 voor deze gebieden aan te passen. Het beheer is vastgelegd in een overeenkomst met Rijkswaterstaat op 19 februari 2018 onder nummer 31137580. Ook in de bijgevoegde tabel knelpunten, wensen en besluiten die is opgesteld door Lieveense voorafgaand aan de actualisatie van de legger staat dat de legger van 2014 voor deze gebieden gehandhaafd zal blijven (nr. 902). Gezien alle stukken en gemaakte afspraken gaan wij er dan ook van uit dat deze omissie door Rijkswaterstaat zal worden hersteld en de legger 2014 voor de hieronder genoemde gebieden gehandhaafd zal blijven.	Naar aanleiding van uw zienswijze hebben wij vastgesteld dat het hele gebied dynamisch wordt beheerd als natuurterrein, daarom handhaven we conform de zienswijze de mengklassen uit de Vegetatielegger 2014. We passen de ontwerp Vegetatielegger aan.	Aanpassing kaart
		10 (Boven Merwede)	Bovenrijn-Waal km 961 l.o. Struikw aard/Clopperw aard	Kaartcorrecties en mengklassen	Idem	We hebben naar aanleiding van deze zienswijze met behulp van luchtfoto's uit 2018 gekeken naar het huidige landgebruik in de Struikw aard/Clopperw aard. Een deel van de terreinen van de Struikw aard/Clopperw aard wordt niet dynamisch beheerd, maar is agrarisch in gebruik of er wordt maaibeheer toegepast. Voor deze terreinen wordt de mengklasse uit de Vegetatielegger 2014 vervangen door homogene vegetatieklassen ('bos', 'struweel', 'riet en ruigte' of 'gras en akker') die zoveel mogelijk overeenkomen met de huidige vegetatie. Hierbij zijn we uitgegaan van de ecotopenkartering 2017. Voor natuurterreinen in de Struikw aard/Clopperw aard die wel dynamisch worden beheerd handhaven we de mengklassen uit 2014. Voor deze terreinen passen we de ontwerp Vegetatielegger aan.	Aanpassing kaart
		-	Sleeuw ikerw aard/Groesplaat	Kaartcorrecties en mengklassen	Begrenzing van ingetekende legger is veranderd	In dit gebied is Vegetatielegger 2014 gehandhaafd, er zijn geen wijzigingen in de Vegetatielegger 2020. Deze zienswijze komt waarschijnlijk voort uit een misverstand over de weergave in de view er. Om in de view er de volledige Vegetatielegger 2020 weer te geven moeten de kaartlagen 'Ontwerp Vegetatielegger [2020]' en 'Vegetatielegger [vigerend 2014]' beiden zijn aangevinkt.	Geen aanpassing
		-	Struikw aard	Kaartcorrecties en mengklassen	Niets ingetekend voor de legger 2020? Betekent dit geen verantwoordelijkheid meer voor het Brabants Landschap.	Zie bovenstaande antwoord voor de Sleeuw ikerw aard/Groesplaat.	Geen aanpassing
Z4	Zienswijze-indiener nr. Z4	-	-	Watervergunningen	Herstel van modelmatige verschillen bij vergunningverlening Waterwet Wij nemen aan dat RWS zich de mogelijkheid voorbehoudt om vergunningen (al dan niet zichtbaar in de Vegetatielegger) toe te voegen aan het Waterwetmodel om hiermee een goede beschrijving van de feitelijke situatie te krijgen. In onze ervaring is dat zoals RWS (in ieder geval Oost-Nederland) nu te werk gaat. Mocht deze aanname onjuist zijn, dan betreft onze zienswijze dat de Vegetatielegger een onjuist beeld bevat. Indien onze aanname wel correct is kan aanpassing van de vegetatielegger – naar aanleiding van de opgemerkte verschillen - achterwege blijven aangezien RWS dit achteraf nog kan corrigeren.	In de Vegetatielegger zijn zoveel mogelijk vergunningen met een vegetatiecomponent opgenomen. Voor vragen over de status of de inhoud van de uitgeleverde rivierkundige modellen kan de indiener van de zienswijze terecht bij de Servicedesk Modelschematisaties (Helpdesk Water) of de afdeling rivierkunde van de regionale dienst van RWS waar de vergunningaanvraag betrekking op heeft. De Servicedesk Modelschematisaties is bereikbaar via de website: https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/applicaties-modellen/modelschematisaties . De contactgegevens van de regionale diensten vindt u op de website: https://www.rijkswaterstaat.nl/over-ons/contact/adressen/index.aspx#-,,1	Geen aanpassing

Nr.	Indiener	Kaartblad	Locatie	Thema	Zienswijze	Reactie	Doorwerking
Z5	Stichting Dorp & Landschap Bommelerwaard	98, 99 en 103 (Boven-Rijn - Waal)	Bovenrijn-Waal km 930 l.o. Hurwenen	Ruimte voor natuur en cultuur Kaartcorrecties en mengklassen	<p>De vegetatielegger zoals die nu voorligt kan niet als zodanig worden vastgesteld zonder aanpassingen die een nauwkeuriger kader vormen voor de uiterw aarden te Hurwenen en dan met name het gebied rond het nieuwe schiereiland, de nevengeul en het oostelijke deel van de uiterw aard ter hoogte van KMraai 930. De nieuwe legger en kaart zijn dermate niet in overeenstemming met de bestaande werkelijkheid dan wel met de in diverse inrichtingsplannen en verordeningen beschreven streefsituaties dat een commentaar op detailniveau pas in een uitgebreidere zienswijze de zorgvuldigheid recht zou doen. We refereren aan de bepalingen kortheidshalve die gelden voor Natura 2000, het Gelders Natuur Netwerk, de kaderrichtlijn water, en het vastgestelde inrichtingsplan voor dit gebied inclusief de discrepanties die ontstaan ten aanzien van de NB-wet.</p> <p>Summer komt onze zienswijze erop neer dat de kaart in de nieuwe legger het schiereiland volledig als grasland duidt daar waar het gebied ingericht is volgens de oude legger in een jarenlang overlegtraject met onder meer onze stichting maar natuurlijk ook met Staatsbosbeheer en DLG. Wel is waar dat enige ruigte is toegestaan in de als geel ingekleurde gebieden maar in deze vorm vastgelegd is het voortbestaan en beoogde ontwikkeling van flora en fauna niet goed beschermd.</p> <p>Op het schiereiland missen we op detailniveau: de meidoornheggen, struvelen en poelen, oudere houtopstanden, oobosvegetaties met de bijbehorende heesters en klimplanten. In het andere deel missen we een waarheidsgetrouwe weergave van de bestaande situatie bijvoorbeeld op de zandige biotoop van perceel RSMOO-2104(4.5 ha) waar bijzondere bosschages en streek eigen vegetatie zich gevestigd heeft.</p> <p>In de afgelopen jaren is er diverse malen contact geweest met RWS op diverse niveaus. Steeds wordt verwezen naar strikt formele kaders waaraan men zich denkt te houden voorbijgaand aan andere strikt formele kaders die net zo goed als leidraad van overheidshandelen mogen worden gezien. Zo zijn er op diverse tijdstippen houtwallen, heggen verijderd zonder enige compensatie en lijkt de rede enigszins zoek waar het bijhouden van de nevengeul in het geding is. Immers, de ontwerpdracht voor het gebied bestond uit het creëren van een landschappelijk, historisch verantwoord beeld waar de ontwikkeling van stroomdalgrasland prioritair zou zijn. Deze beeldkwaliteit gestand doen is een eerste opgave en verantwoordelijkheid van diverse partijen.</p> <p>Wij verwachten en hopen dat de legger zoals hij hier voorligt gewijzigd wordt, waarin de bestaande situatie op zijn minst als uitgangspunt zou dienen en waarin een variabiliteit wordt toegestaan welke in overeenstemming is met de reeds geamoveerde houtopstanden, de feitelijke situatie van uitname van het gebied uit de hectares uiterw aard die voor waterstandsverlaging zouden moeten zorgdragen en de omschreven natuurdoelen zoals vastgelegd in de uitvoeringsprogramma's.</p>	<p>De historische hagen in het projectplan Hurwenen zijn in de legenda van de beheerkaart van het projectplan Waterwet onjuist weergegeven en daarom ook onjuist in de ontwerp Vegetatielegger opgenomen. Wij passen de ontwerp Vegetatielegger aan. De historische hagen worden als struweel opgenomen in de Vegetatielegger 2020.</p> <p>De Vegetatielegger legt de norm voor toegestane vegetatie in de uiterw aarden voor hoogwaterveiligheid en waterkwaliteit vast. De Vegetatielegger is niet bedoeld om afspraken, zoals instandhoudings- of ontwikkeldoelstellingen rondom Natura 2000 en landschappelijke- of natuur aarden vast te leggen. Dit valt onder besluiten die genomen worden door bijvoorbeeld het bevoegd gezag op basis van de Wet natuurbescherming of onder afspraken die gemaakt zijn in het kader van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL).</p>	Aanpassing kaart
Z6	Provincie Zuid-Holland	-		Ruimte voor natuur en cultuur	<p>Ons belangrijkste bezwaar is dat in het ontwerpbesluit Vegetatielegger 2020 geen rekening is gehouden met het Aanwijzingsbesluit Natura 2000 gebied Biesbosch van 4 juli 2013 en de uitwerking hiervan in het Natura 2000 beheerplan Biesbosch van oktober 2017. Dit komt met name tot uiting op de volgende punten:</p> <p>- De voorgestelde begrenzing van vegetatietypen maakt de in het Natura 2000 beheerplan voorziene toename aan bosareaal onmogelijk.</p>	De Vegetatielegger in combinatie met eventueel afgegeven waterwetvergunningen is een beheersinstrument voor de beheerder van de uiterw aarden, aangezien deze de norm voor de vegetatie weergeven. Voor bosontwikkeling geldt dat, net als voor andere activiteiten in de uiterw aarden, een watervergunning moet worden aangevraagd. Het bevoegd gezag beoordeelt de vergunningaanvraag door te kijken of de voorgenomen activiteit (bosontwikkeling) negatieve gevolgen heeft voor het watersysteem. De Vegetatielegger maakt de uitbreiding van het bosareaal in Natura 2000-gebieden niet per definitie onmogelijk.	Geen aanpassing
		-		Ruimte voor natuur en cultuur	- Het vastleggen van vegetatietypen staat haaks op de in het Natura 2000 beheerplan opgenomen doelstellingen ten aanzien van natuurlijke dynamiek.	M.b.t. de Natura 2000-gebieden zie bovenstaand antwoord. Binnen de vegetatieklassen van de Vegetatielegger is enige dynamiek (beheerruimte) toegestaan. Indien de Vegetatielegger voor de natuurbeheerder niet verenigbaar is met het regulier beheer dan treedt Rijkswaterstaat (eventueel samen met de Natuurbeheerder) in overleg met de provincie om afspraken te maken over het vegetatiebeheer. Dit is ook als zodanig vastgelegd in de met de Natuurbeheerders afgesloten onderhoudscontracten, voor andere terreinen binnen de Vegetatielegger.	Geen aanpassing

Nr.	Indiener	Kaartblad	Locatie	Thema	Zienswijze	Reactie	Doorwerking
		-		Ruimte voor natuur en cultuur	- Beide voorgaande bezwaren komen in het bijzonder samen bij het bosreservaat Oude Kat waarvoor het vastgelegde vegetatietype strijdig is met de doelen uit het beheerplan.	Het bosreservaat Oude Kat bestaat voor een beperkt deel uit bos en voor een groter deel uit riet en ruigte. In de Vegetatielegger 2020 is dit gebied dan ook conform de bestaande situatie opgenomen. Het betreft hier geen fout of ommissie. Voor dit gebied is ook geen projectplan Waterwet of waterwetvergunning afgegeven met een afwijkende norm. Er zijn twee opties over die beiden niet meer in deze actualisatie meegenomen kunnen worden. Optie 1: Onderzoeken of Oude Kat uit de beheergrens van de Vegetatielegger kan blijven zonder onacceptabel effecten op de waterstand. Optie 2: Aanvragen van een waterwetvergunning voor bosontwikkeling in het bosreservaat Oude Kat. Momenteel loopt er een dialoog met Staatsbosbeheer om afspraken te maken om dit punt, samen met een aantal aanvullende wensen, mee te nemen in een volgende actualisatie van de Vegetatielegger.	Geen aanpassing
Z7	Stichting Ark Natuurontwikkeling	78 en 79 (Boven-Rijn - Waal)	Bovenrijn-Waal km 914 r.o. Kleine Willemspolder	Kaartcorrecties en mengklassen	Als beheerder van de Kleine Willemswaard te Tiel, de Waaluiterswaard tussen het Amsterdam Rijnkanaal en de stadshaven van Tiel, welke geheel in eigendom is bij Rijkswaterstaat, moet ik u wijzen op een wezenlijke fout in de Vegetatielegger-2020. Op de nieuwe legger is de maximale vegetatie-ruw heden kaart (de interventiekaart) zoals vastgesteld als onderdeel van het Projectplan Water van het project FluviaTiel, Fase 1, slechts zeer gedeeltelijk overgenomen. Uit het projectplan is merkwaardigerwijs alleen de aanleg van een viertal KRW-geulen overgenomen met de aanduiding "nieuwe vergunning" en zijn enkele kleine ingrepen vanuit het project Stroomlijn overgenomen In het in opdracht van uw dienst uitgevoerde project FluviaTiel omvatte echter ook de aanleg van én dus vergunning voor een aantal hectares oobos. Ook is meer rivierkundige ruimte vergund voor de ontwikkeling van struvelen en moerasvegetaties langs de bestaande Kil, langs de nieuwe aangelegde geulen, op de groene krib rondom de haven en op de historische langsdam in de uiterwaard. Deze eveneens vergunde ruw heden missen op de nieuwe vegetatielegger en dienen te worden overgenomen. De vergunde interventiekaart heb ik bijgevoegd.	Het projectplan Waterwet en FluviaTiel was abusievelijk niet meegenomen in de ontwerp Vegetatielegger. We vertalen de beheerkaart van het projectplan Waterwet naar de vegetatieklassen van de Vegetatielegger en nemen deze alsnog op in de Vegetatielegger 2020.	Aanpassing kaart
Z8	Gelderse Natuur en Milieufederatie mede namens het Wereld Natuurfonds, ARK natuurontwikkeling, en de Flora- en Faunawerkgroep Gelderse Poort	-	Bovenrijn-Waal	Ruimte voor natuur en cultuur Kaartcorrecties en mengklassen	Wij vinden het spijtig om te constateren dat voor de Gelderse Poort (nog) geen mengklassen zijn opgenomen. Het is ons bekend dat de inzet is om voor het hele traject "Lobith-Spiegelwaal" de vegetatielegger minder statisch te maken door opname van mengklassen, naast homogene klassen. Door het nu niet opnemen van de mengklassen, is ons niet duidelijk wanneer en hoe mengklassen wel een integraal onderdeel gaan worden van de vegetatielegger in de Gelderse Poort.	Voor de Gelderse Poort is het op dit moment nog niet mogelijk om mengklassen toe te delen zonder dat dit een negatief effect heeft op de hoogwaterveiligheid. In samenwerking met verschillende partijen (o.a. Staatsbosbeheer) bekijken we of het mogelijk is mengklassen toe te delen aan de Gelderse Poort en welke voorwaarden hierbij moeten gelden. Het zorgvuldig doorlopen van dit traject waarbij we rekening houden met de verschillende functies van het gebied en de belangen van de betrokken partijen, kost veel tijd en inspanningen van alle betrokkenen. Het is daarom helaas niet mogelijk om in deze actualisatie van de Vegetatielegger voor de Gelderse Poort aanvullende mengklassen op te nemen. Het proces rondom de Gelderse Poort is momenteel nog volop gaande. Daarom is het op dit moment nog niet duidelijk of bij een volgende actualisatie van de Vegetatielegger in dit gebied aanvullende mengklassen kunnen worden toegepast. Het staat terreineigenaren vrij om vooruitlopend hierop zelf het initiatief te nemen voor de aanvraag van een waterwetvergunning, waarin een dynamischer beheer geregeld wordt.	Geen aanpassing
		-	-	Ruimte voor natuur en cultuur Kaartcorrecties en mengklassen	Wij verzoeken u om een toelichting in de ontwerp tekst op te nemen met daarin beschreven wanneer en hoe mengklassen als een volwaardig onderdeel binnen de vegetatielegger zijn opgenomen voor genoemd traject.	Zie bovenstaande antwoord voor de Gelderse Poort.	Geen aanpassing

Nr.	Indiener	Kaartblad	Locatie	Thema	Zienswijze	Reactie	Doorwerking
		12, 13, 15, 16, 17, 18, 19 en 20 (Boven-Rijn - Waal) & 3 (Pannerdensch Kanaal - Nederrijn - Lek)	Bovenrijn-Waal km 870 l.o. Millingerwaard	Ruimte voor natuur en cultuur Kaartcorrecties en mengklassen	De 'vertaling' van de eenheden uit de projectplannen Waterw et sluiten niet altijd goed aan. Zo is voor de Millingerwaard de eenheid droge ruigte-zachthout niet geactualiseerd opgenomen. Grote delen vallen daarmee onder Gras en akker (situatie 2014). Dit betreft de gladste homogene klasse welke niet overeenkomt met de huidige situatie. Het type riet en ruigte komt meer overeen. Verzoek is om kritisch te kijken naar de 'vertalingen', specifiek voor de Millingerwaard verzoeken wij om de aanwijzing riet en ruigte voor de eenheid droge ruigte-zachthout. Dan wel de opname van de interventiekaart zoals opgenomen in het b en o plan Millingerwaard.	Indiener doet het verzoek om de gebieden met de vegetatieklasse 80% ruigte / 20% struweel aan te passen naar de vegetatieklasse riet/ruigte. Het betreffende gebied is echter geen eigendom van de indiener van deze zienswijze. Voor dit onderdeel zou de zienswijze dan ook niet ontvankelijk zijn. Bij navraag is gebleken dat Staatsbosbeheer als eigenaar van dit gebied op de hoogte is van de ingediende zienswijze. Staatsbosbeheer is het echter niet eens met omzetting naar riet/ruigte, maar heeft de voorkeur voor een mengklasse 70/30 (conform de vegetatieklassen uit de Vegetatielegger) voor deze dynamisch beheerde uiterwaard. Uit berekeningen is gebleken dat de mengklasse 70/30 geen extra opstuwend effect heeft op de waterstanden opzichte van de oorspronkelijke klasse 80% ruigte / 20% struweel uit het projectplan Waterw et. Daarnaast biedt de mengklasse 70/30 vergelijkbare beheervrijheid en ruimte voor natuurontwikkeling, als de vegetatieklasse 80% ruigte / 20% struweel uit het projectplan Waterw et voor de Millingerwaard. In de definitieve Vegetatielegger 2020 zal de vegetatieklasse voor de betreffende gebieden in de Millingerwaard worden aangepast naar de mengklasse 70/30.	Aanpassing kaart
		-	-	Ruimte voor natuur en cultuur Kaartcorrecties en mengklassen	Onder 2: Doel van de Vegetatielegger staat vermeld: 'door het uitvoeren van vegetatieonderhoud (...) wordt voorkomen dat (...) vegetatie wordt verwijderd die een bijdrage levert aan de waterkwaliteit'. Dit is correct, maar gaat voorbij aan de Natura 2000 opgaven zoals vermeld in het beheerplan Natura 2000 Rijntakken en is daarmee niet compleet. Wij verzoeken hier melding van te maken.	De Vegetatielegger legt de norm voor toegestane vegetatie in de uiterwaarden voor hoogwaterveiligheid en waterkwaliteit vast. De Vegetatielegger is niet bedoeld om afspraken, zoals instandhoudings- of ontwikkelingsdoelstellingen rondom Natura 2000, vast te leggen. Dit valt onder besluiten die genomen worden door het bevoegd gezag op basis van de Wet natuurbescherming.	Geen aanpassing
		-	-	Kaartcorrecties en mengklassen	Onder 2: Reikwijdte. Onderste alinea; 'daarnaast zijn de mengklassen aangepast naar homogene vegetatieklassen in geval er sprake is van dynamisch beheerde (natuur) terreinen'. Vermoedelijk wordt dit andersom bedoeld; homogene klassen aangepast naar mengklassen.	In de Toelichting op de Vegetatielegger is abusievelijk een verkeerde tekst gebruikt. De tekst wordt aangepast in: "Daarnaast zijn de mengklassen aangepast naar homogene vegetatieklassen in geval er geen sprake was van dynamisch beheerde (natuur)terreinen."	Aanpassing toelichting
		-	-	Kaartcorrecties en mengklassen	Onder 5: Totstandkoming van de kaart staat vermeld dat de begroeiing gebaseerd is op de situatie 2014. Dat is niet volledig. De toelichting op de legenda Vegetatielegger 2014 vermeldt: 'De Vegetatielegger is opgesteld op basis van de luchtfoto's uit de jaren 2011, 2012 en 2013 en met behulp van de resultaten van de online consultatie uit 2014'. Wij verzoeken hier melding van te maken.	In de Toelichting op de Vegetatielegger is abusievelijk een verkeerde tekst gebruikt. De tekst wordt aangepast in: "De Vegetatielegger 2014 was gebaseerd op de begroeiing in de uiterwaarden in 2011 en 2012."	Aanpassing toelichting
Z9	Nederlandse Melkveehouders Vakbond	-	-	Keur en leggers van Waterschappen	De NMV heeft waargenomen dat er op de vegetatielegger van RWS in het algemeen veel meer staat aan bomen en struiken dan er daadwerkelijk aanwezig is aan bomen en bosschages. Enerzijds gaat het over preventieve bomenkap wegens gevaar, stormschade maar ook de gevaarlijke beverpopulatie langs de grote rivieren die niet alleen een gevaar is voor de waterkeringen maar ook bomen heel snel kunnen vellen. U kunt dit specifiek verifiëren met de relatief jonge luchtfoto's die het Ministerie van LNV gebruikt in op mijnrvo.nl bij mijn percelen.	Rijkswaterstaat is als beheerder verantwoordelijk voor de grote wateren en de uiterwaarden. Waterschappen zijn als waterbeheerder verantwoordelijk voor de regionale wateren en keringen. Beiden dienen het beheer zodanig uit te voeren dat het systeem goed functioneert en er geen negatieve gevolgen zijn voor de hoogwaterveiligheid en waterkwaliteit. De Vegetatielegger beschrijft niet de actuele situatie, maar geeft de vastgestelde vegetatienorm weer. Hierdoor kan het zijn dat er in de legger meer aan bomen en struiken staat dan er daadwerkelijk buiten aanwezig is. Daarnaast is er binnen de vegetatieklassen ruimte voor ontwikkeling van solitaire bomen en struiken. Hier is, voor de hoogwaterveiligheid, rekening mee gehouden.	Geen aanpassing
		-	-	Kaartcorrecties en mengklassen	Anderzijds ziet de NMV dat een aantal wijzigingen gaan over gebieden die in beheer bij de Terrein Beherende Organisatie zijn. Wij vragen u er voor te waken dat de begroeiing zoals die teruggedrongen is met het kostbare Programma Stroomlijn verder te bedwingen en de uitbreiding met ruigten die de doorstroming hindert niet te legaliseren met een periodiek update van de vegetatielegger.	De actualisatie van de Vegetatielegger omvat het corrigeren van onvolkomenheden in de Vegetatielegger 2014 en de verwerking van vastgestelde en onherroepelijke projectplannen Waterw et. Bij het vaststellen van de projectplannen Waterw et heeft al een integrale afweging plaatsgevonden van verschillende functies waaronder hoogwaterveiligheid.	Geen aanpassing
Z10	Zienswijze-indiener nr. Z10	110 (Boven-Rijn - Waal)	Bovenrijn-Waal km 938 l.o. Gameren	Kaartcorrecties en mengklassen	Percelen die wij al decennia als landbouwgrond in gebruik en eigendom hebben staan op de wijzigingen in de legger, terwijl er niets veranderd is. De vegetatievlakken zijn en dienen volledig gras en akker te zijn. Het gaat over Gemeente Kerkwijk Sectie P nummers 1293, 1295 en 1297. Ter plekke is de zeer jonge nieuwe dijk die onze percelen ligt als gevolg van de aanplanting sinds 1995 al op de prioriteitenlijst dijkverbetering terecht gekomen. Daar is na Programma Stroomlijn nu recent weer groen gekapt met vergunningen ten dienste van de veiligheid. Het is dan ook een aanbeveling om deze dijkvakken vrij te houden en de legger in deze regio aan te passen.	Op basis van de luchtfoto 2018 is geconcludeerd dat de percelen inderdaad agrarisch in gebruik zijn en als vegetatieklasse gras en akker in gebruik zijn. Deze wijziging wordt op verzoek van rechthebbende doorgevoerd in de Vegetatielegger 2020.	Aanpassing kaart

COLOFON bij de Legger rijkswaterstaatswerken Waterwet

Voor de Actualisatie van de Legger rijkswaterstaatswerken is gebruikt:

- Legger rijkswaterstaatswerken 2.0 (RWS, 2014)
- Vegetatielegger 2020 (RWS, 2020)
- *Ondergrond*: Topografische kaart TOP10NL (Kadaster, 2018)

Voor de Actualisatie van de Vegetatielegger is gebruikt:

- Vegetatielegger 2014 (RWS, 2014)
- Ecotopenkartering 3^e cyclus 2012 Rijn-Maasmonding (RWS, 2014)
- Ecotopenkartering 2017 Rijntakken en Maas (RWS, 2019)
- Beheergrens en vrijstellingsgebied vergunningplicht (RWS, 2019)
- Vastgestelde projectplannen, inpassingsplannen en vergunningen eigen werken (RWS, 2019)
- Gehonoreerde interne- en externe klantwensen (RWS, 2019)
- *Ondergrond*: Perceelsgrenzen (Kadaster, 2019)
- *Ondergrond*: Topografische kaart TOP10NL (Kadaster, 2018)